

Länsstyrelsernas bredbandsfrämjande 2021

En sammanställning.

Klicka här för att ange text.

Klicka här för att ange text.

Rapportnummer

PTS-ER-2022:8

Diarienummer

21-11539

ISSN

1650-9862

Författare

Teresia Widigs Ahlin

Post- och telestyrelsen

Box 5398

102 49 Stockholm

08-678 55 00

pts@pts.se

www.pts.se

-

Förord

Länsstyrelserna är viktiga aktörer i det regionala bredbandsfrämjandet, genom sina myndighetsuppgifter och genom att verka för nationella mål med kunskap om lokala och regionala förhållanden.

I sitt regleringsbrev har länsstyrelserna i uppdrag att främja bredbandsutbyggnaden. Bredbandsfrämjandet inom länsstyrelserna befinner sig idag i en utmanande situation, genom att uppdragets formulering anses vara oprecis. PTS har även noterat att flera länsstyrelser lyfter resursbrist. Genom länsstyrelsernas mångfald av uppdrag, reglerat i lag, instruktion, regleringsbrev och som särskilda uppdrag, riskerar bredbandsfrämjandet att nedprioriteras, i synnerhet då bredbandsstöd inom Landsbygdsprogrammet inte längre kommer att handläggas av länsstyrelsen.

Länsstyrelserna har sedan tidigt 2010-tal rapporterat till PTS i en form som utvecklats och anpassats över tid. I år har uppföljningen breddats genom att vidga fokus till fler av de bredbandsfrämjande uppgifter som länsstyrelserna har, men som inte tidigare har betraktats i ett sammanhang, vare sig av uppdragsgivare, uppföljande myndighet eller i de flesta fall av länsstyrelserna själva. Föreliggande uppföljning är ett första steg i att skapa en sammanhållen kontext för länsstyrelsernas bredbandsfrämjande aktiviteter och att stärka länsstyrelserna i deras identitet och roll som bredbandsfrämjande myndighet.

Ett tydligt engagemang, tillräckliga resurser och långsiktighet från länsstyrelsernas sida utgör viktiga förutsättningar för PTS arbete mot uppfyllelse av regeringens bredbandsmål.

Denna rapport utgör sammanställningen av länsstyrelsernas återrapportering av sitt bredbandsfrämjande, i enlighet med Post- och telestyrelsens uppdrag.

Dan Sjöblom
Generaldirektör

Innehåll

Förord 3

Sammanfattning	7
DEL 1	9
1 År 2021 års uppföljning	10
1.1 Rapportens disposition	10
1.2 Länsstyrelsens bredbandsfrämjande uppdrag.....	10
1.3 PTS uppdrag att följa upp länsstyrelsens bredbandsfrämjande	10
2 Diskussion och slutsatser	12
2.1 Länsstyrelsens uppdrag ur ett bredbandsperspektiv	12
2.1.1 Förändrat uppdrag	12
2.1.2 Länsstyrelserna prioriterar i enlighet med sina uppdrag	13
2.1.3 Länsstyrelsernas uppdrag att främja bredbandsutbyggnaden – bredare än vid första anblicken	13
2.1.4 Konsekvensen av en snäv definition av bredbandsfrämjande	13
2.2 Ett bredare perspektiv på länsstyrelsens bredbandsfrämjande	14
2.2.1 Länsstyrelserna arbetar olika, men ser behov av tydligare uppdrag	14
2.2.2 Länsstyrelsen är en viktig regional aktör för bredbandsutbyggnaden	15
2.2.3 Länsstyrelsen behöver upprätthålla bredbandskompetens för att utföra sina uppdrag.....	15
2.2.4 Enhetlighet gynnar	16
2.2.5 Länsledningens prioriteringar har stor betydelse.....	17
2.3 Uppföljningen av länsstyrelsens bredbandsfrämjande	17
2.4 PTS bild av ett önskat tillstånd avseende länsstyrelsernas bredbandsfrämjande och möjliga metoder och stöttning.....	17
DEL 2	20

3	PTS uppföljning av länsstyrelsernas bredbandsfrämjande	21
	Avsnitt 1 - Bredbandsstöd och intern samverkan	21
	Avsnitt 2 - Extern samverkan	35
	Avsnitt 3 - Totalförsvaret och krisberedskap	40
	Avsnitt 4 - Samhällsplanering	41
	Avsnitt 5 - Tillstånd och samråd	46
	Bilaga 1, Utvärdering av 2021 års bredbandsuppföljande enkät	51
	Bilaga 2, Enkät till uppföljningen av länsstyrelsernas bredbandsfrämjande.....	54

Sammanfattning

Länsstyrelsen har uppgifter vilka är betydelsefulla för bredbandsutbyggnad, direkt eller indirekt och med eller utan bredbandsstöd. Länsstyrelsen är en viktig regional aktör för utbyggnad av bredband i tätort och landsbygder och därmed för samhällets digitalisering och digital inkludering. Främjandeuppdragen är till sin natur svårare att utföra och länsstyrelsens roll i det regionala bredbandsfrämjandet riskerar att bli mer diffus när handläggningen av bredbandsstöden inom Landsbygdsprogrammet upphör. PTS ser behovet av att länsstyrelsernas uppdrag blir tydligare och att de får stöttning i sin roll som regional bredbandsfrämjande myndighet.

Syftet med denna rapport är att sammanställa och till regeringen överlämna länsstyrelsernas rapportering av uppdraget att främja bredbandsutbyggnaden under 2021. Ett **delsyfte** är att uppmärksamma länsstyrelsens breda och diversifierade roll i det regionala bredbandsfrämjandet. Under arbetets gång, har ett ytterligare **delsyfte** utkristalliserat sig. Det är att särskilt belysa hur länsstyrelsernas roll förändras, när handläggningen av bredbandsstödet inom Landsbygdsprogrammet upphör. En följd av dessa delsyften blir att peka på behov av breddat perspektiv på bredbandsfrämjandet och hur länsstyrelserna kan hjälpas att prioritera detta.

Utgångspunkten i uppföljningen är en enkät som besvarats av länsstyrelserna. Enkätens innehåll och struktur har tagits fram efter genomgång av länsstyrelsens verksamhet med bäring på bredbandsfrågor. Inför utformningen har intervjuer och förankring gjorts med länsstyrelserna i Skåne, Västra Götaland och Örebro län.

Övergripande sammanfattat, visar länsstyrelsernas svar att bredbandsfrämjandet, som det av de flesta länsstyrelser tolkas utifrån uppdraget, sätts synonymt med handläggning av bredbandsstödet inom Landsbygdsprogrammet och de aktiviteter som kommer med detta. Det uppdraget kommer i närtid att vara slutfört av samtliga länsstyrelser. Därmed riskerar bredbandsfrämjandet att gradvis tunnas ut, för att i vissa fall försvinna helt från dagordningar och strategier. Många länsstyrelser lyfter att uppdraget i dess nuvarande formulering är otydligt som plattform för bredbandsfrämjande aktiviteter. Uppgifter som tidigare utförts av länsstyrelsen finns nu hos regionen och en osäkerhet kring den egna rollen kan skönjas hos många länsstyrelser. Det finns en tydlig konflikt mellan att vilja använda kompetensen, erfarenheten och engagemanget för bredbandsfrågor som utvecklats inom organisationen under många år och det som man uppfattar som avsaknad av uppdrag, mandat och finansiering. För vissa länsstyrelser synes lösningen ligga i nya

bredbandsstöd som administreras av länsstyrelsen, för andra en större delaktighet kring PTS-stöden, medan somliga redan har en modell för hur man arbetar eller skulle vilja arbeta, om det finnes resurser och möjlighet att prioritera frågorna.

PTS menar att det är viktigt att länsstyrelsens bredbandsfrämjande uppdrag kvarstår, men att det tydliggörs och omfamnar ett bredare perspektiv på bredbandsfrämjande. Länsstyrelserna är statens regionala representanter och dito en viktig regional aktör som ansvarar för flera uppgifter som på olika sätt har bäring på landsbygders och tätorters behov av robust och tillgänglig digital infrastruktur. Det vore olyckligt om länsstyrelsernas engagemang blir svagare och likaså om kontaktnät och incitament för samverkan internt och externt i bredbandsfrågor försvagas.

PTS drar slutsatsen att det finns potential att inte bara parera att bredbandsfrämjandet i vissa avseenden riskerar att hamna i ett limbo när bredbandsstöden försvinner från länsstyrelserna, utan också att utveckla bredbandsfrämjandet bortom bredbandsstöden. Regeringen har genom Statskontoret låtit göra en genomlysning av den regionala utvecklingen i SOU 2021:11 Regional utveckling – regionernas erbjudanden och länsstyrelsernas roll. I utredningen finns många iakttagelser, slutsatser och förslag som är tillämpbara också på det regionala bredbandsfrämjandet, där länsstyrelsen kan bli en förstärkt kraft.

Det finns några **förutsättningar** av betydelse:

- 1) Att ett **bredare perspektiv på vad som betraktas som bredbandsfrämjande** anläggs på länsstyrelsens verksamhet. Idag ligger fokus på handläggning av stödmedel.
- 2) Ett **tydligare uppdrag**.
- 3) Länsstyrelsens lednings intresse och motivation, både att se helheten och delarna. Att inom länsstyrelsen, med det breda perspektivet ovan som grund, **arbeta avdelningsöverskridande och utåtriktat**, för att säkerställa att alla delar av bredbandsfrämjandet går i takt och i samklang med avnämarnas behov.
- 4) En **dubbelriktad kanal mellan nationell nivå och länsstyrelserna som kollektiv** (motsvarande tidigare samverkansgrupper för bredband), efter nya behov och med det bredare perspektivet på bredbandsfrämjande.

Rapporten är uppdelad i två delar. Del 1 utgör bakgrund, koncis sammanställning och analys samt slutsatser. Del 2 är mer deskriptiv och motsvarar PTS uppdrag att sammanställa länsstyrelsernas återrapportering av sitt uppdrag att främja bredbandsutbyggnaden.

DEL 1

1 År 2021 års uppföljning

1.1 Rapportens disposition

Rapporten bygger på ett omfattande material, som ger mycket information om hur länsstyrelserna resonerar och angriper sitt bredbandsfrämjande. För att göra rapporten mer tillgänglig, är den uppdelad i två delar.

I del 1 finns det viktigaste kring PTS respektive länsstyrelsernas uppdrag, samt diskussion och slutsatser baserade på utredningen inför uppföljningen och länsstyrelsernas enkätsvar.

Del 2 innehåller inledningsvis länsstyrelsernas individuella svar på frågorna om den aktuella bredbandssituationen i länet och i vilket läge man befinner sig avseende bredbandsstöden inom Landsbygdsprogrammet. För varje frågeområde i enkäten kommer därefter en sammanställning av svaren med citat, vilket ger läsaren en bakgrund till PTS slutsatser. Den intresserade kan även begära ut enkätsvaren från PTS eller regeringskansliet.

I bilagor finns länsstyrelsernas utvärdering av enkäten respektive enkäten som den gick ut till länsstyrelserna.

1.2 Länsstyrelsens bredbandsfrämjande uppdrag

Länsstyrelserna har i sitt regleringsbrev ett bredbandsfrämjande uppdrag, vilket ser ut så här för år 2021, under rubrikerna *3 Uppdrag* och *B. Samordnande och sektorsövergripande*:

”4. Länsstyrelserna ska stödja och främja insatser för bredbandsutbyggnad, och därigenom verka för uppfyllelsen av målet om att Sverige ska ha bredband i världsklass (prop. 2009/10:193, bet. 2009/10:T018, rskr. 2009/10:297). Länsstyrelserna ska redovisa hur de har bidragit till att målet nås. Länsstyrelserna ska även bistå de regionala bredbandskoordinatorerna med den data och de verktyg som länsstyrelserna förfogar över. Uppdraget ska redovisas till Post- och telestyrelsen (PTS) med kopia till regeringen (Infrastrukturdepartementet) senast den 31 januari 2022. ...”

1.3 PTS uppdrag att följa upp länsstyrelsens bredbandsfrämjande

PTS har i uppdrag att årligen samla in och sammanställa länsstyrelsernas åiterrapportering av sitt bredbandsfrämjande, under rubriken *3 Uppdrag*:

”4. Uppföljning av bredband
PTS ska när det gäller bredband redovisa följande. Hur länsstyrelserna

främjat bredbandsutbyggnaden i länet. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 25 februari 2022.”

Länsstyrelsernas rapportering till PTS har skett genom en enkät. Denna skickades ut via mejl i början av november 2021 med önskemål om svar till den 15 december 2021. Påminnelse skickades ut 28 november. Samtliga län har inkommit med svar. Enkäten har omarbetats i förhållande till tidigare år, se vidare nedan samt i bilaga 2. Inför omarbetningen har ett utredningsarbete genomförts, med kartläggning av länsstyrelsens verksamhet av betydelse för bredbandsutbyggnad med förankring hos referenslänsstyrelserna Skåne, Västra Götaland och Örebro län. Dessa länsstyrelser valdes ut bland länsstyrelser med en utvecklad intern samverkan och ett brett perspektiv på bredbandsfrämjande.

Inom länsstyrelsen förväntas de olika berörda enheterna att samverka för att besvara enkäten korrekt och fullödigt. PTS ser det som en fördel och ett led i att länsstyrelsen får en gemensam bild i vad bredbandsfrämjande kan och bör omfatta.

Länsstyrelserna och regionerna förväntas också vid behov samverka om enkätsvaren. Enkäten omfattar följande områden:

- 1) Bredbandsstöd och intern samverkan
- 2) Extern samverkan
- 3) Totalförsvaret och krisberedskap
- 4) Samhällsplanering
- 5) Tillstånd och samråd

Respondenterna har getts möjlighet att bidra i utvärderingen av enkäten, se bilaga 1, vilken kommer att ligga till grund för förbättringar vid kommande uppföljningar.

På motsvarande sätt följs de regionala bredbandskoordinatorernas arbete upp med en enkät. PTS funktioner för de respektive uppdragen har samverkat i utveckling och utformning av enkäterna. Sammanställningen av länsstyrelsernas enkät svar redovisas i föreliggande rapport, medan den från bredbandskoordinatorernas enkät redovisas i mars 2021.

2 Diskussion och slutsatser

2.1 Länsstyrelsens uppdrag ur ett bredbandsperspektiv

Länsstyrelserna organiserar sig och prioriterar verksamheten efter sina uppdrag. Främjandeuppdragen är ofta otydligare än andra uppdrag till sin natur och kräver intern och extern samverkan, vilket kan försvåra utförandet av dem, i synnerhet om länsledningen inte uppfattar behovet av samordning eller vikten av främjandet.

2.1.1 Förändrat uppdrag

Länsstyrelsens roll har förändrats på senare år, vilket har uppmärksammats bl.a. genom det uppdrag som regeringen har gett till Statskontoret, *Uppdrag att analysera vissa uppdrag¹ till regionerna och till Gotlands kommun samt analysera länsstyrelsernas roll när det gäller länens utveckling*, Fi2020/04143. Uppdraget resulterade i SOU 2021:11 Regional utveckling – regionernas erbjudanden och länsstyrelsernas roll. Här beskrivs bland annat hur länsstyrelsens roll har förändrats samt att länsstyrelsernas roll och relation till andra statliga myndigheter uppfattas som otydlig inom sakområden som innefattar både främjandeuppgifter och insatser på regional nivå. Flera paralleller till bredbandsfrämjandet kan ses i utredningen.

Länsstyrelsens bredbandsfrämjande har generellt kretsat kring uppdraget att handlägga bredbandsstöd, sedan år 2007 inom ramen för Landsbygdsprogrammet. I skrivande stund beviljas inga nya stöd.

En annan viktig förändring som har skett över de senaste åren, är att ansvaret för regional utveckling, inom vilket bredbandsfrämjandet naturligt haft sin hemvist, har flyttats från länsstyrelsen till regionen²³. Idag återfinns samtliga regionala bredbandskoordinatorer på regionen.

Det är mot bakgrund av länsstyrelsens förändrade uppdrag (att bredbandsstöden inom Landsbygdsprogrammet utgår) inom bredbandsfrämjande och regional utveckling (främst att bredbandskoordinatorerna finns på regionen) som PTS har

¹ Med hänvisning till det regionala utvecklingsansvaret.

² Lag (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar

³ Koordinatorfunktionen ska, med beaktande av de regionala förutsättningar, verka för samordning och samverkan i bredbandsfrågor när det gäller såväl fast som mobil infrastruktur i syfte att bidra till att regeringens bredbandsmål uppnås. I regeringsbeslutet om regionala bredbandskoordinatorer specificeras koordinatorfunktionens uppgifter i punktform men handlar sammanfattande om att, i frågor, kopplade till bredband verka främjande, ingå i och utveckla regionala nätverk, hålla sig informerad och sprida information samt främja länsöverskridande samarbeten kring bredbandsutbyggnad. Regionen ska också samverka med PTS genom att sammanställa ett underlag för prioritering av stödberättigade byggnader.

befunnit det lämpligt och viktigt att aktualisera den uppföljning som myndigheten med mindre justeringar har gjort sedan år 2012.

2.1.2 Länsstyrelserna prioriterar i enlighet med sina uppdrag

Länsstyrelsernas verksamhet grundar sig i lag, instruktion, regleringsbrev, särskilda regeringsuppdrag och behov som identifierats i omvärlden. Prioriteringen av verksamheten sker i nämnd ordning, där lagen är överordnad. Organisationen är i huvudsak likadan mellan de olika länsstyrelserna och är grundad i de olika uppdragen. Därmed kan mindre tydligt specificerade uppdrag eller tvärgående och behovsgrundade uppgifter missgynnas i fråga om tilldelning av resurser och i form av avdelningsöverskridande samarbete. Detta kan försvåra utförandet av dem. Främjandeuppdrag är ofta otydligare i konturerna, omfattar eller berör flera olika områden och kräver förståelse och kunskap om andra aktörers processer. Dessutom är någon form av samverkan i de flesta fall nödvändigt och det finns en samordningskomplexitet. Länsstyrelserna kan därför ha olika hinder att överstiga när man närmar sig uppdraget att främja utbyggnaden av bredband.

En viktig faktor för framgångsrikt främjandearbete är gemensam förståelse inom organisationen och samordnad dialog på länsledningsnivå.

2.1.3 Länsstyrelsernas uppdrag att främja bredbandsutbyggnaden – bredare än vid första anblicken

Samhällsplanering, Natur och kultur, Totalförsvaret och krisberedskap, Betaltjänster, Landsbygdsutveckling och Bredbandsfrämjande är på olika vis områden inom vilka länsstyrelsen har uppdrag som på ett eller annat sätt har större eller mindre betydelse för när, var, hur och till vilken kostnad bredband kan byggas ut. Bland uppdragen finns även sådana som påverkar incitamenten för digitalisering och inkludering, vilka indirekt påverkar behovet av utbyggd digital infrastruktur.

Det är dock inte så som vare sig länsstyrelserna, deras uppdragsgivare eller uppföljande myndigheten PTS tidigare har betraktat bredbandsfrämjandet inom länsstyrelsen.

2.1.4 Konsekvensen av en snäv definition av bredbandsfrämjande

Mot bakgrund av att många länsstyrelser betraktar bredbandsfrämjandet synonymt med handläggning av bredbandsstöd, riskerar bredbandsfrämjandet att minska eller fasas ut i ett antal länsstyrelser, vilket beläggs i PTS uppföljning.

En konsekvens kan bli att stödhandläggarna, som besitter en stor del av länsstyrelsens sammanlagda kompetens om bredbandsutbyggnad, ges helt eller delvis andra uppgifter, vilket redan sker i vissa län. Stödhandläggarna har inom länsstyrelsen ofta en samordnande roll och följer under flera år den komplexa process som bredbandsanläggning är, från ax till limpa. Bland annat bedömer man

projektens genomförbarhet, ekonomiska förutsättningar, följer upp deras progress och gör kontroller gentemot gällande reglering. Arbetet innebär informationsgivning och allmän kommunikation, enskilda kontakter med projektägare, problemlösning och deltagande i intern och extern samverkan. Allt detta ger en bred och djup kunskap om bredbandsbyggandets villkor, svårigheter och framgångsfaktorer.

När länsstyrelsen inte har stödmedel att fördela, finns uppfattningen att den egna myndighetens relevans minskar i bredbandsfrågor. Man tycker sig märka mindre intresse från kommunerna eller får färre förfrågningar gällande bredband generellt. Genom att regionerna har tackat ja till regeringens erbjudande om att ha bredbandskoordinatörer, ser flera länsstyrelser att det inte är deras uppdrag att arbeta med bredband.

Konsekvensen blir att länsstyrelsen tappar kompetens och engagemang i bredbandsfrågor, vilket riskerar att få negativa effekter avseende tillgången till robust och tillförlitlig infrastruktur. Det är angeläget att länsstyrelserna snabbt omfamnar ett bredare perspektiv på vad bredbandsfrämjande kan innebära, för att detta inte ska hända.

2.2 Ett bredare perspektiv på länsstyrelsens bredbandsfrämjande

Länsstyrelsen är en viktig resurs i det inomregionala bredbandsfrämjandet och har en rad olika uppgifter med bäring på bredbandsfrämjande. Länsstyrelsen behöver ha ett tydligt uppdrag för att arbeta med och prioritera detta på ett kvalificerat vis och därmed tillgodose behov på lokal, regional och nationell nivå.

Länsstyrelserna tolkar föreliggande uppdrag olika, vilket i sig kan utgöra ett problem, men efterfrågar ett tydligare uppdrag om bredbandsfrämjande, med medel knutna till uppdraget. Även inom processer gällande t.ex. tillstånd, förekommer olika arbetssätt och bedömningar, vilket försvårar för bredbandsaktörer.

2.2.1 Länsstyrelserna arbetar olika, men ser behov av tydligare uppdrag

Inom alla de områden som denna uppföljning omfattar finns en variation i länsstyrelsernas arbetssätt, prioriteringar, var man befinner sig i handläggningen av bredbandsstöd inom Landsbygdsprogrammet samt vad man uppfattar omfattas av det bredbandsfrämjande uppdraget.

Majoriteten vill fortsätta arbeta med frågor som rör bredbandsutbyggnad, eftersom man ser att tillgång till bredband är en förutsättning för länets utveckling, inte minst landsbygdsutveckling. Ett antal länsstyrelser har ett perspektiv som är bredare än stödhandläggning och tankar om hur man skulle vilja arbeta mer aktivt med

bredbandsfrågor efter bredbandsstöden. Andra ser lösningen i att man tilldelas mer bredbandsstöd att fördela.

Som nämnts tidigare, kan främjandeuppdragen i vissa avseenden vara svårare än andra uppdrag att utföra. Nästan samtliga (arton av tjugoen länsstyrelser) ser ett tydligare uppdrag om bredbandsfrämjande som en nödvändighet. Man lyfter också att finansiering behöver knytas till uppdraget för att det ska prioriteras inom länsstyrelsen. Många länsstyrelser uttrycker detta i svaren på flera av frågorna i enkäten.

2.2.2 Länsstyrelsen är en viktig regional aktör för bredbandsutbyggnaden

Länsstyrelserna är viktiga regionala aktörer. Beroende på hur man arbetar och prioriterar sitt arbete, kan myndigheten även utan att ha statligt bredbandsstöd att fördela, stötta och påverka bredbandsutbyggnaden i en rad områden. Detta genom egen verksamhet och i samverkan med andra.

Enligt sitt uppdrag ska länsstyrelserna bistå de regionala bredbandskoordinatorerna, och i många fall förekommer ett utbyte utöver det som specificeras i uppdraget. I flera fall sträcker sig samverkan långt utöver det, även om det i andra fall förekommer mycket begränsat utbyte. Genom att länsstyrelsen fortsatt har ansvar för landsbygdsutveckling och bredband är ett verktyg för detta, finns också överlappande intressen visavi regional utveckling. Knappt hälften av länsstyrelserna uppger dock att samverkan med regionen har minskat det senaste året eller något längre tillbaka och huvudskälet är att länsstyrelserna inte längre fördelar projektmedel. Grunden för samverkan har alltså i stor utsträckning varit bredbandsstöden och när länsstyrelserna inte längre fördelar sådana och inte har resurser eller tydligt uppdrag, försvinner för många länsstyrelser ett viktigt incitament för samverkan inom regionalt bredbandsfrämjande.

I länen finns i allmänhet regionala nätverk kring bredbandsfrågor, oftast sammanhållna av den regionala bredbandskoordinatören, men där deltar länsstyrelserna generellt sett med utgångspunkt i bredbandsstöden. Detta är ytterligare ett exempel på hur nätverk och kompetens riskerar att försvinna med bredbandsstöden och som nämns på annan plats – flera länsstyrelser uppfattar att kommunernas intresse för länsstyrelsen redan har minskat.

2.2.3 Länsstyrelsen behöver upprätthålla bredbandskompetens för att utföra sina uppdrag

Länsstyrelsen behöver upprätthålla kompetens och resurser för att utifrån sina uppdrag och gentemot sina avnämare motsvara lokala, regionala och nationella behov. Avnämarna kan vara privatpersoner, marknadsaktörer, kommuner, regionen eller nationella myndigheter.

Ett exempel där PTS uppfattar en förändring i länsstyrelsernas arbetssätt, är inom samhällsplanering. Allt fler kommunala översiktsplaner remitteras till PTS, vilket av ett par länsstyrelser även nämns i enkätsvaren. Detta kan vara ett tecken på att digital infrastruktur i samhällsplaneringen har fått ökad uppmärksamhet. Men, PTS ser detta som i viss mån problematiskt, eftersom myndigheten dels saknar kunskapen om de lokala omständigheter som en översiktsplan ska ta hänsyn till, dels därför att PTS rimligen inte kan sätta resurser efter individuell och kvalificerad bedömning av en stor mängd översiktsplaner som ska förnyas minst vart fjärde år. Om inte speciella förhållanden föreligger, kan PTS på sin höjd ge generella rekommendationer för översiktsplanerna och skulle därför önska att länsstyrelsen inom ramen för sitt eget uppdrag ger kommunerna den återkoppling om bredband och digital infrastruktur som krävs. Det finns goda exempel på länsstyrelser som arbetar aktivt med handledningar och liknande, riktade till kommunerna i deras planarbete, se del 2 i rapporten.

Ett annat exempel finns inom samråd och tillståndshandläggningen där länsstyrelserna har olika arbetssätt och gör olika bedömningar. Detta minskar förutsägbarheten för marknadsaktörer som bygger bredband, med eller utan bredbandsstöd. Här finns både problemet att länsstyrelserna arbetar olika, samt att det kan finnas en risk att de länsstyrelser som inte själva handlägger bredbandsstöd kan tappa kunskapen om bredbandsbyggandets processer, vilket kan göra att de interna processerna inte har den effektivitet som är möjlig.

2.2.4 Enhetlighet gynnar

Som tidigare beskrivits, omfattar länsstyrelsernas spektrum av potentiellt bredbandsfrämjande åtgärder ett flertal olika uppdrag och verksamhetsområden. Länsstyrelserna har ibland olika processer och gör olika bedömningar, vilket försvårar för marknadsaktörer och samverkanspartners på nationell nivå.

Det beläggs i enkätsvaren dels att det förhåller sig som ovan beskrivet, dels att länsstyrelser skulle önska mer av likartat arbetssätt i olika frågor, vilket även skulle effektivisera för bland andra dem som söker olika tillstånd för bredbandsutbyggnad.

Idag förekommer samverkan mellan länsstyrelserna i bredbandsfrågor relaterade till bredbandsstöd vid återkommande Skype-möten.

Under många år fanns enligt regeringens uppdrag en samverkansgrupp mellan länsstyrelserna, först som Länsamverkan bredband (LSB), ledd av länsstyrelserna i Uppsala och Örebro, och från 2011 och framåt som Länsamverkan bredband 2.0 (LSB2) ledd av PTS. Syftet var att stärka länsstyrelserna i sitt bredbandsfrämjande genom att erbjuda en plattform för informations- och kunskapsutbyte mellan regional och nationell nivå, inledningsvis med ett brett fokus, och senare i huvudsak avgränsat

till bredbandsstödsfrågor. Här fanns möjlighet att sprida samma information till alla vid samma tillfälle, diskutera ensat förhållningssätt i gemensamma frågor med mera.

PTS bedömer att någon typ av nätverk med ansats att förhålla sig till det bredare perspektivet på bredbandsutbyggnad skulle bidra till konstruktiv hantering av gemensamma frågor och problem.

2.2.5 Länsledningens prioriteringar har stor betydelse

Länsledningen har att i enlighet med länsstyrelsens uppdrag att prioritera och fördela resurser mellan uppdragen. Då bredbandsfrämjandet är tvärgående till sin natur är det betydelsefullt att intern samverkan inom länsstyrelsen stimuleras och att det breda perspektivet på bredbandsfrämjande anläggs.

2.3 Uppföljningen av länsstyrelsens bredbandsfrämjande

Under rätt utformning kan PTS uppföljning av länsstyrelsens bredbandsfrämjande utgöra ett stöd för länsstyrelsen i att uppmärksamma möjligheter att utöva bredbandsfrämjande inom flera områden.

Årets uppföljning är omarbetad i förhållande till föregående år och speglar ett breddat perspektiv på länsstyrelsens bredbandsfrämjande. Trots att enkäten är betydligt mer omfattande och krävande att besvara än tidigare, har länsstyrelserna inkommit med fullödiga svar och sex länsstyrelser menar att den har utvecklat deras syn på vad bredbandsfrämjande är. PTS uppfattar utvärderingen som positiv med några konstruktiva förbättringsförslag, bland annat att uppföljningen kommande år bör adresseras till länsledningen för samordning av besvarandet, vilket PTS instämmer i.

För bättre förutsättningar att ta hand om ett mer omfattande material, bör dock rapporteringstidpunkterna ses över.

2.4 PTS bild av ett önskat tillstånd avseende länsstyrelsernas bredbandsfrämjande och möjliga metoder och stöttning

Denna rapport är en *sammanställning* av länsstyrelsernas återrapportering, enligt PTS regleringsbrev. Vissa generaliseringar kommer med nödvändighet. Det är dock viktigt att ha med sig att, trots att det finns – ibland stora – skillnader mellan vissa länsstyrelser, ändå finns en tydlig tendens: När bredbandsstöden försvinner från länsstyrelsen, försvinner resurser och den uppfattade tydligheten i uppdraget. Vissa uppfattar att uppdraget om bredbandsfrämjande är slutfört och man hänvisar till att uppgiften är regionens, dit man slussar interna och externa frågor, andra ser att man vill fortsätta aktivt och knyta ihop, men saknar uppdrag och resurser för att kunna

prioritera arbetet. För de länsstyrelser som begränsar bredbandsfrämjandet till stödhandläggning, och det inte finns en plan eller strategi för hur bredbandsfrämjandet kan och bör fortsätta efter bredbandsstöden, krävs en omställning till nya förhållanden.

Det är angeläget att länsstyrelsens viktiga roll uppmärksammas och att kompetensen tas tillvara, till gagn för bredbandsutbyggnaden och dess aktörer: kommuner, marknadsaktörer/bredbandsbyggare, regionala bredbandskoordinatorer, nationella myndigheter och privatpersoner. För bibehållandet och spridning av kompetens inom och mellan länsstyrelserna som kvalificerade resurser i omhändertagandet av de uppgifter som tillkommer länsstyrelsen ser PTS följande som ett önskat tillstånd:

- Att länsstyrelsen har ett **bredare perspektiv på vad som betraktas som bredbandsfrämjande** än vad de flesta länsstyrelser har idag. Tills nu har fokus legat på handläggning av stöd. Allt viktigare blir andra delar av länsstyrelsens verksamhet, med **intern och extern samverkan**, information och kommunikation efter nya förutsättningar.
- Att länsledningarna är engagerade, motiverade och stöttar intern samverkan gällande bredbandsfrågor, med både helheten och enskilda frågor i blickfånget.
- Att inom länsstyrelsen, med det breda perspektivet ovan som grund, **arbeta avdelningsöverskridande och utåtriktat**, för att säkerställa att alla delar av bredbandsfrämjandet går i takt och i samklang med avnämarnas behov.
- Att det med hänsyn taget till regionala skillnader, är större **enhetlighet** i bedömningar och arbetssätt, inom och mellan länsstyrelserna.

Vad behövs för att stödja länsstyrelsen mot det önskade tillståndet ovan? Möjliga åtgärder/aktiviteter kan vara:

- Ett **tydligt formulerat uppdrag**, med utpekat ansvar och resurser.
- En **dubbelriktad kanal/plattform mellan nationell nivå och länsstyrelserna som kollektiv och länsstyrelserna sinsemellan** (motsvarande tidigare samverkansgrupper för bredband), efter nya behov och det bredare perspektivet på bredbandsfrämjande, för informationsspridning, kunskapsutveckling och utbyte kring hur sakfrågor hanteras med goda exempel.
- Möjlighet för länsstyrelserna att vid behov ha en **gemensam plattform för utbyte med regionerna**.
- Att nationella myndigheter ser över hur eventuellt stöd kan ges inom vissa området, i form av till exempel **handledning** eller guider utifrån behov som uttrycks i enkätsvaren.

- Att **PTS fortsatt utvecklar den årligen återkommande uppföljningen av länsstyrelsernas bredbandsfrämjande** utifrån det breda perspektivet enligt ovan samt adresserar uppföljningen till länsledningen. Länsstyrelsernas och/eller PTS rapporteringstidpunkter bör också ses över.

DEL 2

3 PTS uppföljning av länsstyrelsernas bredbandsfrämjande

I denna del av rapporten redovisas den sammanställning som PTS efter tolkning och analys har gjort av länsstyrelsernas svar på PTS enkätfrågor. Frågorna är kvalitativa och har besvarats av handläggare enskilt eller i samverkan inom länsstyrelsen. Frågorna är öppna och svaren avspeglar hur respondenten har uppfattat och tolkat frågan, utifrån den kontext hen befinner sig i.

Redovisningen sker på aggregerad nivå med anonymiserade citat, med undantag för frågorna som behandlar den övergripande bredbandssituationen respektive län under år 2021 samt status för bredbandsstödet inom Landsbygdsprogrammet. För dessa frågor bedöms det finnas ett särskilt intresse av att se svaren länsvis.

Avsnitt 1 - Bredbandsstöd och intern samverkan

Detta avsnitt inleds med länsvis redovisning av frågorna om bredbandssituationen inklusive bredbandsstöden i respektive län för år 2021, för att ge en allmän orientering som fond för läsaren i kommande avsnitt. Därefter kommer sammanställning av frågor kring samverkan med olika aktörer.

Bredbandssituation och bredbandsstöd år 2021

Blekinge

1.1) Beskriv övergripande bredbandssituationen i ert län under år 2021.

Insatser inom landsbygdsprogrammet pågår och slutförs efter hand. Ofta begärs förlängning av beslut om stöd och nytt krav på oberoende besiktningsman för den tekniska dokumentationen har också dragit ut på processen för utbetalningar då sökanden i vissa fall begärt längre tid att komplettera ansökan. Inga indikationer på att det inte byggs enligt beslut om stöd. I övrigt ser vi stora utmaningar med att nå målen med bredbandsutbyggnaden. Ca 40% på landsbygden har tillgång till bredband i Blekinge. Till störst del är det kommunala bolag som bygger med undantag för Global Connect. En ny aktör har tillkommit genom stödet från PTS annars är det som sagt kommunala bolag. Fler aktörer vore önskvärt för en ökad takt av utbyggnaden.

1.2) Kommentera status för bredbandsstödet inom landsbygdsprogrammet.

Det pågår enligt ovan projekt att färdigställa som ännu inte har slutredovisat. I något fall har sökande redovisat lite mindre kostnader än enligt beslut om stöd, vi har haft en del avdrag men inga större summor, ännu så länge.

Dalarna

1.1) Beskriv övergripande bredbandssituationen i ert län under år 2021.

Ganska hög utbyggnadstakt, har tillkommit en ny aktör vad vi känner till (Open Infra).

1.2) Kommentera status för bredbandsstödet inom landsbygdsprogrammet.

80 projekt beviljat ca. 213 miljoner i stöd. Återstår ca. 33 pågående projekt och 95 miljoner att betala ut. Några enstaka återbetalningar har förekommit i form av återkrav då förskott har betalats ut och projektet sedan blivit billigare än beräknat.

Gotland

1.1) Beskriv övergripande bredbandssituationen i ert län under år 2021.

Bredbandsutbyggnaden i Gotlands län är i ett skede där nya kunder tillkommer. Den stora utbyggnaden har sedan flera år varit klar. Det har inte tillkommit nya aktörer.

1.2) Kommentera status för bredbandsstödet inom landsbygdsprogrammet.

Det finns inga pågående projekt. Återbetalningar har inte förekommit.

Gävleborg

1.1) Beskriv övergripande bredbandssituationen i ert län under år 2021.

Region Gävleborg, Länsstyrelsen Gävleborg och länets kommuner driver tillsammans arbetet med att uppnå de regionalt fastställda bredbandsmålen i Regional plan för bredband 2019–2025. Vi har en bred samverkan med aktörer och intressenter för att tillsammans komma framåt i utbyggnaden

Den största utmaningen för länets utbyggnad är bristen på finansiering. Utbyggnaden på landsbygd är kostsam, det är långa avstånd att gräva och ett litet antal kunder att ansluta. Kommunerna har inte själva möjlighet att stå för den finansiering som krävs för att nå bredbandsmålen för det fasta och mobila bredbandet.

Förutom bristen på finansiering finns det fler utmaningar för länets bredbandsutbyggnad.

- ERUF-programmets tidsplan med alltför tidig stängning den 31 okt 2023 riskerar att länet inte hinner bygga klart och därför inte kan söka de sista 40 miljonerna kronorna som blir tillgängliga genom valutaväxlingen i mitten av 2022.
- Aktörer binder upp kunder i avtal men påbörjar inte utbyggnaden.

- Flera aktörer finns i samma område vilket medför att ingen av dem får tillräckligt hög anslutningsgrad för att kunna genomföra utbyggnaden. Ingen av aktörerna kliver ur området vilket medför att området förblir outbyggt.
- Otillräcklig mobiltäckning men långsam utbyggnad.

Stor insats i länet är projektet Fiber till Gävleborg där vi har finansiering från ERUF, Region Gävleborgs regionala utvecklingsmedel, kommuner och stadsnät. Bygger för 250 miljoner kronor 2016-2023.

1.2) Kommentera status för bredbandsstödet inom landsbygdsprogrammet.

Majoriteten av projekten är färdigbyggda inklusive flera av de som fick beslut under hösten/vintern 2020. Förseningar förekommer och det beror oftast på problem med olika entreprenörer. Det förekommer knappt några återflöden av outnyttjade stödmedel

Halland

1.1) Beskriv övergripande bredbandssituationen i ert län under år 2021.

Utbyggnaden är verken låg eller hög i länet. De största marknadsaktörerna i länet är Telia, IP-Only tillsammans med stadsnätet i Halmstad och Varberg. De flesta tätorten och områdena nära tätorter har bredband med hög kapacitet. Det finns områden som är svåra för marknaden att bygga bredband på egen hand på grund av gleshet, avstånd, markförhållanden och antal potentiella anslutningar. Det är svårt att hitta kommersiella aktörer som vill bygga bredband med hög hastighet till de så kallade ”vita fläckar”. Länsstyrelsen kan inte heller bevilja dessa ”vita fläckar” stöd enligt Landsbygdsprogrammet eftersom dessa inte uppfyller villkoren för att få stöd. Inga nya aktörer tillkommit på bredbandsaktörer i länet.

1.2) Kommentera status för bredbandsstödet inom landsbygdsprogrammet.

Länsstyrelsen i Halland har utbetalat ca 82 procent av sina beviljade stöd till stödmottagarna i länet. Det är några projekt som är försenade med sin fiberbyggnad på grund av att de vill samverka med andra företag och föreningar eller de behöver mera tid för att bli klar med sina projekt.

Jämtland

1.1) Beskriv övergripande bredbandssituationen i ert län under år 2021.

Fortsatt hög takt i utbyggnaden. Under året har vi haft löpande uppföljning med de större projektägarna för få information om hur de ligger till projekten. Flera projekt har beviljats förlängd projekttid på grund av förseningar. Förseningarna beror bland annat på svårt att få tag på entreprenörer, långa handläggningstider av tillstånd med mera,

samt att vissa projektägare har flera beslutade projekt. Några projektägare har under året slutredovisat sina utbyggnader av bredbandsnätet.

1.2) Kommentera status för bredbandsstödet inom landsbygdsprogrammet.

Inga nya stöd har kunnat beviljats sedan 2020-12-31 som var sista dagen för beslut innan stödet stoppades. Flera av projekten är i slutfasen och ska slutredovisa vid årsskiftet och under första kvartalet 2022. Några av projekten ska slutföras under 2022 och första kvartalet 2023. Av tidigare erfarenheter så kommer troligtvis några av projekten behöva förlängas till 2024 för att kunna genomföra bredbandsutbyggnaden.

Jönköping

1.1) Beskriv övergripande bredbandssituationen i ert län under år 2021.

Det sker en lagom hög takt i utbyggnaden av bredband även på landsbygden i Jönköpings län. Det finns en vilja bland aktörer att bygga ut dock brist på entreprenörer på byggnationssidan, vilket har lett till förseningar. Flera större aktörer så som kommunala bolag och andra marknadsaktörer har sökt stöd från PTS. Ett antal fiberföreningar har också sökt stöd hos PTS för utbyggnad av bredband.

1.2) Kommentera status för bredbandsstödet inom landsbygdsprogrammet.

Totalt pågår 9 projekt, varav några är inne på sin slutetapp. Det är förseningar inom alla pågående bredbandsprojekt inom landsbygdsprogrammet. De flesta projekten har slutdatum under 2022 medan ett projekt har slutdatum i början på 2023.

Kalmar

1.1) Beskriv övergripande bredbandssituationen i ert län under år 2021.

I och med att de flesta av länsstyrelsens bredbandsprojekt är aktiva så får utbyggnadstakten betraktas om ganska hög och vi förväntar oss en bättre placering i bredbandskartan när dessa projekt slutredovisats. I kontakt med Regionens bredbandssamordnare har vi fått information om utfallet i det nationella stödet för länet. Region Kalmar län kör nu i december igång en utlysning av de 50 mnkr i regional bredbandsfinansiering. Detta gör att jag bedömer att utbyggnadstakten kommer att vara fortsatt hög ett par år framöver.

1.2) Kommentera status för bredbandsstödet inom landsbygdsprogrammet.

De flesta bredbandsprojekt som Länsstyrelsen beslutat pågå fortfarande, bara 3 av 24 projekt har lämnat in en slutredovisning. Ett flertal projekt har ansökt om förlängning av olika skäl, men i flera fall är det tillstånd och avtal med markägare som anges som den försenande orsaken. Inget projekt har återbetalats och i kontakt med

projekten anger alla att de är igång och de allra flest har gjort flera delutbetalningar. Dock förekommer det avdrag i en del av rekvisitionerna pga olika fel.

Kronoberg

1.1) Beskriv övergripande bredbandssituationen i ert län under år 2021.

Efter samtal med vår bredbandskoordinator fick vi denna informationen: Utbyggnadstakten är fortsatt ganska låg men ändå med en progress som jag skulle klassa som stadig. I årets omgång för PTS bredbandsstöd fick länet stöd beviljat på drygt 25Mkr fördelat på 7 projekt. Detta får ju klassas som en något större insats än vad som annars hade utförts. Vi har en (kanske 2) ny aktör i länet som beviljats stöd för åtminstone ett projekt i Alvesta kommun och det är OpenInfra. Utöver det har även Värnamo Energi beviljats stöd för ett projekt i Kronobergs län. När jag fått mer återkoppling om samtliga stödfinansierade projekt i länet skickar jag dig en liten sammanställning även av detta.

1.2) Kommentera status för bredbandsstödet inom landsbygdsprogrammet.

Vi har 23 projekt varav 11 fortfarande är pågående. Av de 11 projekten som inte är klara är 4 på god väg. De har ansökt om och fått delutbetalningar. Sju av projekten har begärt förlängning. Anledningarna till förseningarna uppges vara långa handläggningstider hos t ex Lantmäteriet, underskattad tidsåtgång, påverkan på arbetsbelastning på grund av restriktionerna med anledning av Corona och materialbrist.

Norrbottn

1.1) Beskriv övergripande bredbandssituationen i ert län under år 2021.

Utbyggnadstakten har förbättrats något under de två senaste åren. Fortfarande är det tätbebyggda områden som byggs i första hand. Totalt i Norrbotten har ca. 78% av hushållen och arbetsställena tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s eller mer. Men utanför tätorterna är det ca. 70% som inte har tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s eller mer. Siffrorna hämtade från PTS, Bredbandskartan.se.

I och med att kopparnätet är nedlagt och mobiltäckningen varierande så är tillgången till en stadig och tillräckligt snabbt bredband undermålig på landsbygden i Norrbotten. Avsaknaden av en modern infrastruktur gör det svårt att befinna sig, verka och bo utanför tätorter. Även kommunala och regionala tjänster blir onödigt betungande utan en digital infrastruktur i ett stort län. Små kommuner har mycket svårt att själv förbättra och bygga ut den digitala infrastrukturen och den så kallade marknaden är helt ointresserad.

1.2) Kommentera status för bredbandsstödet inom landsbygdsprogrammet.

Nästan alla projekt i Norrbotten är försenade! De flesta förseningar beror på bristen på entreprenörer men också på prisökningar inom anläggning. De ekonomiska budgeterna i projekten håller inte. Vi har även sett att företag som är utan erfarenhet av arbete med att anlägga infrastruktur på landsbygden får svårigheter när de inser vilka förutsättningarna är i Norrbotten.

Norrbotten har inte haft några större återbetalningar sedan hösten år 2020 då Zitius fick vika ner sig i Arjeplog och minska sitt projekt med 25 miljoner. Andelen av beslutat stöd för bredbandsutbyggnad från Landsbygdsprogrammet som idag är utbetalt är cirka 20%. Av 25 bredbandsprojekt är 3 stycken avslutade.

En ny aktör har tillkommit, Open Infra Core AB, de övertog under året 2020 ett bredbandsprojekt från Zitius Service Delivery AB. Än så länge har Open Infra inte byggt något i Norrbotten.

Skåne

1.1) Beskriv övergripande bredbandssituationen i ert län under år 2021.

Länsstyrelsen har i stort sett bara kännedom om de aktiviteter som pågår kopplat till våra projekt. PTS kartläggning visar att utbyggnaden ökar, men det finns fortfarande stora skillnader mellan kommuner. Inga nya aktörer har tillkommit i länet, men känslan är att de som redan verkar här sedan ett antal år tillbaka har hittat sina roller och områden och att utbyggnaden därför går mer och mer emot att täcka allt större områden och eliminera vita fläckar.

1.2) Kommentera status för bredbandsstödet inom landsbygdsprogrammet.

Vi har fortfarande ett antal projekt, med i många fall stora budgetar, som löper. Flera av projekten har ansökt om förlängning, många pga. förseningar kopplade till pandemin, men även av andra anledningar. Det kan vara markägartvister som drar ut på tiden, eller att de ser att det finns pengar kvar i projektet och att fler intressenter har tillkommit. Då gör de ett omtag och går tillbaka till områden som de redan tidigare anslutit i projektet.

De flesta projekten har kommit in med minst en ansökan om delutbetalning, något vi oftast kräver för att bevilja förlängning av projekttid. Inga återbetalningar, snarare ofta att projekten blir betydligt dyrare än budgeterat.

Stockholm

1.1) Beskriv övergripande bredbandssituationen i ert län under år 2021.

Rent procentuellt är utbyggnadsgraden hög i länet, men trots det är det fortfarande, särskilt i länets ytterområden som Norrtälje och Nykvarns kommuner, ett stort antal människor som saknar bredband, antalet kan beräknas till ca 100 000 personer.

Utbyggnad pågår sakteligen även där. För mer detaljer hänvisar vi till bredbandskoordinatören på Region Stockholm.

1.2) Kommentera status för bredbandsstödet inom landsbygdsprogrammet.

Fyra projekt pågår fortfarande. Ett har lämnat in ansökan om slutbetalning, två är igång med anläggningsarbeten och beräknar vara färdiga 2022. Ett projekt på Lovö har osäkerhetsfaktorer och kommer ev inte att bli genomfört av olika anledningar, ev blir det ett mindre område som byggs ut inom projektet. Tre genomförda projekt på Ljusterö är ännu inte slutbetalade. Inga återbetalningar har genomförts.

Södermanland

1.1) Beskriv övergripande bredbandssituationen i ert län under år 2021.

Utbyggnadstakten i regionen får anses vara medelgod. Utbyggnad pågår i områden som tidigare beviljats stöd från Länsstyrelsen. Totalt beviljades 14 projektstöd av Länsstyrelsen inom ramen för Landsbygdsprogrammet 2014-2020. Tre av dessa har slututbetalats och är därmed färdigbyggda. Övriga är pågående. Enligt de senaste besluten från PTS har totalt 15 utbyggnadsprojekt beviljats i framförallt norra delen av länet. Marknadsintresset har varit stort men Sörmland har beviljats relativt få projekt beroende dels på "överlappande" projekt, dels på att projekten av bedömts vara alltför kostsamma för att kunna beviljas stöd i den här omgången. Det finns inga nya aktörer på marknaden, däremot har Open Infra tagit stora marknadsandelar i årets tilldelning av stödmedel.

1.2) Kommentera status för bredbandsstödet inom landsbygdsprogrammet.

Se svar ovan. I slutet av 2020 beviljades Länsstyrelsen Södermanland en extra tilldelning av stödmedel på ca 39 miljoner kronor från Jordbruksverket. Detta tillsammans med drygt 20 miljoner kronor i återförda medel från tidigare beviljade projekt som ej kunde genomföras av aktör ledde till att Länsstyrelsen i slutet av 2020 kunde bevilja tre nya större projekt. Av totalt 14 beviljade projekt under åren 2014 - 2020 är tre färdiga, och slututbetalda. Många projekt har begärt förlängt slutdatum. Orsakerna till detta uppges vara problem med markavtal och ibland lång väntan på olika tillstånd.

Uppsala

1.1) Beskriv övergripande bredbandssituationen i ert län under år 2021.

Relativt hög takt. 33 projekt i nya PTS-stödet är beviljade stöd i länet (drygt 108 miljoner kronor). Open Infra som verkat i mindre omfattning tidigare har ökat sitt byggande i länet.

1.2) Kommentera status för bredbandsstödet inom landsbygdsprogrammet.

Stödmottagarna slutför de sista stödprojekten i LBP. Just nu ligger ansökningar om slututbetalning för två projekt inne. Efter vissa kompletteringar är dessa i stort sett klara för beslut om utbetalning. Ytterligare en delutbetalning är under handläggning.

De tre kvarvarande projekten som ännu inte har ansökt om slututbetalning ska slutredovisas under 2022. Projekten är i stort sett klara med all grävning och har ansökt om delutbetalningar under projektens gång.

Återbetalningar har endast skett i mycket liten omfattning för beslutade utbetalningar. Eventuellt kommer vissa återbetalningar att ske i något av projekten som ännu inte är slututbetalda.

Värmland**1.1) Beskriv övergripande bredbandssituationen i ert län under år 2021.**

20 LBP projekt pågår fortfarande i länet. PTS medlen för bredbandsutbyggnad har ju också tillkommit under perioden, vilket kommer att generera ytterligare utbyggnad. Inga nya aktörer har tillkommit förutom fiberföreningar, Stadsnät, Telia/Skanova AB samt Global Connect AB.

1.2) Kommentera status för bredbandsstödet inom landsbygdsprogrammet.

20 LBP projekt pågår fortfarande i länet. Flera projekt har försenats p.g.a. Coronasituationen men alla projekt förväntas bli avslutade senast under år 2023. Inga återföringar har skett efter Jordbruksverkets senaste omfördelning av kvarvarande/återförda medel, inget återflöde förväntas heller från de nu pågående projekten.

Västerbotten**1.1) Beskriv övergripande bredbandssituationen i ert län under år 2021.**

Det har inte tillkommit någon ny aktör på bredbandsmarknaden i Västerbotten under 2021. Länsstyrelsen har beviljat medel från landsbygdsprogrammet till projekt i samtliga kommuner i Västerbotten. Totalt har 81 bredbandsprojekt beviljats sammanlagt nästan 230 miljoner. Det minsta projektet omfattar 261 471 kr och det största 16 100 000 kr. Kommuner är projektägare till merparten av de 81 projekten. Endast två projekt ägs av bredbandsföreningar.

Utbyggnaden av bredband pågår i hela länet, även i de glesa områdena i Västerbottens inland, och utbyggnadstakten är relativt hög. För närvarande är endast 20 projekt slutredovisade, varför det i dagsläget inte är möjligt att se hur täckningsgraden har utvecklats under året i respektive kommun och för länet som

helhet. Av bredbandskartan framgår dock att Västerbotten redan idag har ett väl utbyggt bredbandsnät.

Utbyggnadstakten i länets femton kommuner är relativt hög. I vissa projekt finns dock svårigheter med samförläggning, tillståndsprocesser, brist på entreprenörer och personalomsättning. Även pandemin har bidragit till förseningar. Dessa utmaningar påverkar sannolikt genomförandet av projekten och Länsstyrelsen har uppmärksammat en ökning av ansökningar om att förlänga projekttiden till slutet av 2022 eller 2023. Projekten som genomförs i länet verkar i likhet med projekt i övriga län generellt ta längre tid än beräknat.

1.2) Kommentera status för bredbandsstödet inom landsbygdsprogrammet.

Se även svaret ovan under 1.1 Majoriteten av de beviljade projekten pågår fortfarande och endast en mindre andel är slutredovisade. Återföringar i bredbandsprojekten har hitintills varit sällsynta och handlat om mindre belopp. Projekten tenderar istället att bli dyrare än beräknat, vilket gör att många kommuner vittnar om utmaningar att få budgeten i balans.

Västernorrland

1.1) Beskriv övergripande bredbandssituationen i ert län under år 2021.

Takten i utbyggnaden har varit relativt hög, men ökningen har också skett från låga nivåer i en nationell jämförelse. Fortsatt utbyggnad sker både som förtätning inom framförallt tätorter och inom projekt som får bidrag antingen från landsbygdsprogrammet, regionalfonden eller PTS nationella bredbandsstöd.

1.2) Kommentera status för bredbandsstödet inom landsbygdsprogrammet.

Av de totalt 29 projekt som beviljats inom ramen för landsbygdsprogrammet är 23st av dessa fortfarande i utbyggnadsfasen. Förseningarna har varit både många och långa och därför också antalet ansökningar om förlängning av projekttiden. Av de 29 projekten är det i skrivande stund 19st som ansökt om förlängning, i flera fall har projekten pågått sedan 2015/2016. Fram till nu har inga återbetalningar eller återkrav förekommit. Några mindre avdrag har gjorts pga villkorsfel eller ej stödberättigade kostnader men förvånansvärt lite jämfört med övriga stöd. .

Västmanland

1.1) Beskriv övergripande bredbandssituationen i ert län under år 2021.

När det gäller läget är det svårt att sätta några siffror på hur det gått i år. Det byggs en del, genom landsbygdsprogrammet fortfarande. Det är fem projekt som fortfarande inte har slutredovisats inom landsbygdsprogrammet. Dessa fem projekt omfattar 47.7 miljoner i stödmedel. Bland de fem är det en fiberförening och

stadsnätet Fibra samt Global Connect som är stödmottagare. Fiberföreningen och Fibra är långt kommit med investering under året och har fått delutbetalning. Global Connect har inte inkommit med någon delutbetalning men enligt lägesrapport är minst ett av projektet långt kommit med investeringen. Global Connect har även tidigare under året meddelat att det finns svårighet med ett av projekt då kostnaden för utförande har stigit enormt och stödet troligtvis kommer inte att räcka för att kunna hålla det beslutade anslutningsgraden.

Under året har 4 projekt avslutats varav 3 var slutredovisning och ett var ett återtagande. Av de tre slutredovisade projekt var stödmottagare bland annat en fiberförening, Global Connect och Skanova. Global Connect var stödmottagaren som återtog sitt beslut om stöd och summa stöd som återlämnades var 11 miljoner kronor. Global Connect menade att återtagande berodde på att en annan aktör, Open Infra, har erbjudit anslutning i samma område som var avgränsade för stödet vilket skulle bidra till att anslutningsgrad inte skulle kunna hållas eftersom många kunder hade övergått till den andra aktör.

Mycket under året har också handlat om det nya stödet som PTS behandla och det har kanske gjort att aktörerna avvaktat lite men det har vi inget belägg för. Open Infra fortsätter att vara aktiva inte minst i kommunen Sala. Utbyggnaden saktade in 2021 liksom i riket överlag. Länets tillgång till snabbt bredband är totalt sett fortfarande bra på totalen men sämre på landsbygden. Det finns en konkurrens i vissa områden och vad det leder till är svårt att bedöma.

Det kom ju en ny aktör, Open Infra Core AB, i mars 2020, I vårt diarieföringsystem finns 15 ärenden och vissa är nästan samma sträckor som IP-Only har haft samråd för, så det känns som vi gör dubbelt jobb ibland. Det är 2 ärenden inne nu, men annars har takten av nya fiber-ärenden minskat efter sommaren 2021.

1.2) Kommentera status för bredbandsstödet inom landsbygdsprogrammet.

Se svar under 1.1

Västra Götaland

1.1) Beskriv övergripande bredbandssituationen i ert län under år 2021.

Det är hög takt i utbyggnaden av bredband på landsbygden i Västra Götaland där vi är mest aktiva. Vi har nära kontakt med våra projektägare. En ny aktör på den regionala marknaden är Open Infra Core AB. De har ett pågående projekt hos oss som de övertagit från Skanova. Det är brist på underentreprenörer och totalentreprenörer generellt, då utbyggnad pågår över hela länet.

1.2) Kommentera status för bredbandsstödet inom landsbygdsprogrammet.

Lantmäteriet har fortfarande lång handläggningstid och projekten har omfattande dokumentation. Kostnaden är högre för länets bredbandsföreningar (marknadsaktörer har inte alltid lantmäteriförrättning utan enbart markavtal), än tidigare, då arbetet låg på vissa kommuner. Bristen på entreprenörer gör att projekten pågår längre än ursprungligen projekterat. Projekten har högt ställda krav på sina leverantörer av varor och tjänster. Av 163 beviljade projekt sedan ansökan öppnade år 2014 i Landsbygdsfondens bredbandsprojekt pågår i dagsläget 85 projekt.

Totalt har vi beviljat bredbandsstöd för 675 Msek och vi har pågående projekt per december 2021 för 468 Msek, vilket betyder att ca 52 % av projekten fortfarande löper. Hittills skiljer det endast 14 % mellan totalt beviljat stödbelopp och totalt utbetalt stöd till slututbetalda. Skälen till att hela projektstödet inte utnyttjats är oftast att projekten blivit något billigare än projekterat, oftast på grund av samförläggningar. Projekten förväntas pågå till april 2025.

Örebro**1.1) Beskriv övergripande bredbandssituationen i ert län under år 2021.**

Under 2021 har takten i bredbandsutbyggnaden varit relativt låg i Örebro län. De områden som beviljats stöd i Landsbygdsprogrammet har löpt enligt plan, om än med vissa fördröjningar. Bredbandsutbyggnaden utan stöd har varit liten och vi bedömer att det dels kan bero på att aktörer har inväntat besked kring det nya stödet via PTS, dels att det är områden som behöver stödmedel för att kunna byggas ut.

I slutet av året fick vi besked om att PTS beviljat bredbandsstöd på drygt 98 miljoner kronor till olika aktörer i länet. Bland de aktörer som beviljats stöd via PTS i år ser vi en ny aktör, Swedish Optical Fiber Infrastructure AB, som är ny för länet.

1.2) Kommentera status för bredbandsstödet inom landsbygdsprogrammet.

Av de bredbandsprojekt som beviljats via Landsbygdsprogrammet i Örebro län är det många av projekten som fortfarande pågår eller håller på att slutredovisas. Några projekt har meddelat förseningar som ofta beror på problem med markägaravtal. Vi har exempelvis ett område där stödmottagaren har ansökt om ledningsrätt för flera sträckor och där överklaganden medfört att projektet blivit försenat i över ett år. Det är även några projekt som är i slutfasen och behöver förlängd tid för att hinna sammanställa slutredovisning och besiktning samt eventuella åtgärder.

Det har inte skett några återbetalningar.

Östergötland

1.1) Beskriv övergripande bredbandssituationen i ert län under år 2021.

Utbyggnadstakten i länet är god. Gällande utbyggnaden på landsbygden så har länsstyrelsen beslutat om alla de tilldelade medlen i landsbygdsprogrammet. Totalt finns ca 5 500 hushåll inom stödområdena och 4 700 förväntas bli anslutna inom ramen för landsbygdsprogrammets projekt. De flesta av dessa ligger inom områden med relativt hög koncentration av byggnader. Vad vi känner till så har det inte tillkommit några nya marknadsaktörer i länet under året.

1.2) Kommentera status för bredbandsstödet inom landsbygdsprogrammet.

Vid årsskiftet nu 2021/2022 så är det sex st projekt som ännu inte är slutredovisade. Dessa har alla slutdatum under 2022. Precis som tidigare år så är det många projekt som är försenade och vi har under året beviljat ett flertal förlängningar av projekt. Länsstyrelsen har prioriterat bredbandsstöden högt i handläggningen. Detta för att vi anser att dessa stöd är viktiga för landsbygdsutvecklingen och för de nationella och regionala målen.

Organisation och intern samverkan för bredbandsfrämjandet, idag och framledes

Bland de länsstyrelser som idag inom organisationen har ett utpekat ansvar för bredbandsfrämjande, är detta placerat inom den enhet, avdelning eller funktion som ansvarar för landsbygdsfrågor. I takt med att bredbandsstödet inom ramen för Landsbygdsprogrammet avvecklas, upplöses också i många fall ansvaret för bredbandsfrämjandet, vilket för den stora majoriteten av länsstyrelserna avgränsas till handläggningen av detta stöd. Flera länsstyrelser uppfattar att man när man inte har mer stöd att fatta beslut om, har man heller inte ansvar eller mandat att bedriva bredbandsfrämjande verksamhet, utan det är endast regionens uppgift. En länsstyrelse säger:

”Vi ska enligt vårt uppdrag /i regleringsbrevet/ bevilja och utbetala stöd till bredbandsbygganden i länet.”

”... Men totalt sett har all aktivitet minskat i och med att det inte finns några medel att söka.”

”Lägger avsevärt mindre tid eftersom vi endast avsätter tid för bredbandshandläggning av utbetalningar.”

Fler illustrativa citat är:

”Det /ansvaret/ ligger inom landsbygdsfunktionen men utan nya medel att dela ut är det inte helt enkelt eller självklart att arbeta bredbandsfrämjande. Rollen är betydligt ”luddigare” än innan. Detta görs dessutom inom en annan tjänst som fylls av handläggning så särskilt mycket tid att lägga på bredbandsfrågan finns inte.”

”Det finns tyvärr ingen som arbetar med bredbandsfrämjande i dagens läge. Det fanns ett uttalat ansvar om vem som skulle handlägga bredbandsstöd så länge det fanns kvar. Nu finns endast uttalat ansvar kvar om vem som handlägger bredbandsutbetalningar.”

Men det finns också andra som sannolikt har en bredare tolkning av bredbandsfrämjande och arbetar i enlighet med det:

”Inom länsstyrelsen har det bredbandsfrämjande arbetet inte förändrats så mycket. Tillgången till en digital infrastruktur är en av alla nödvändiga behov på landsbygden som lyfts i olika sammanhang i länsstyrelsens arbete.”

Länsstyrelserna har olika prioriteringar och arbetssätt, utifrån uppdrag och regionala förutsättningar, vilket också gäller bredbandsfrågor. Avseende intern samverkan, har ungefär en fjärdedel en aktiv samverkan om samråd och tillstånd eller samhällsplanering. Bland länsstyrelserna skiljer det dock mellan vad man anser vara möjligt eller önskvärt. Det förekommer att samrådsärenden som rör bredband prioriteras i handläggningen. Samtidigt ser en annan länsstyrelse att intern samverkan i detta sammanhang är omöjlig och beskriver det så här:

”Det har förekommit kontakt när det gäller olika tillstånd som länsstyrelsen ansvarar för och det gäller då flera olika enheter på länsstyrelsen. Dock har varje enhet sina regelverk att följa och en hög integritet. Det är viktigt för Länsstyrelsens förtroende att det inte uppstår en situation där det kan uppfattas som att vissa tillstånd ges företräde framför andra. Därför förekommer inte någon direkt samverkan mellan oss som hanterar stöden i landsbygdsprogrammet och de enheter som hanterar tillstånden. Det främjande uppdraget är på denna punkt lite av en motsägelse då vi skall främja bredband men samtidigt inte har fått något mandat att frångå annan lagstiftning eller annan vägledning.”

En annan länsstyrelse skriver:

”Samverkan förekommer på handläggarnivå mellan enheten för landsbygdsutveckling (ansvarig för uppdraget) och andra enheter som kulturmiljö, plan och bostad samt med GIS-handläggare.”

Även den interna samverkan påverkas av att bredbandsstöden avvecklas: En ytterligare länsstyrelse redovisar att man tidigare har haft effektiv samverkan kring tillståndshantering, men inte längre har det.

När stödhandläggningen inom ramen för Landsbygdsprogrammet gradvis upphör, påverkas den interna samverkan, i den mån den har funnits, i vissa fall negativt. Länsstyrelser vittnar också om att många kontakter med andra aktörer gällande bredbandsfrågor, som kommuner, marknadsaktörer, projektägare och privatpersoner blir färre och mindre. Behovet av ett tydligt uppdrag med medel kopplat till, är något länsstyrelserna återkommer till, både de som ser uppdraget endast kopplat till stöden (vilket idag är den stora majoriteten) och de som med något bredare ambitioner arbetar med bredbandsfrämjandet, vilka i vissa fall även ser kopplingen till digitalisering.

”Länsstyrelsen har inga som helst medel för att jobba bredbandsfrämjande. Om regeringen vill att Länsstyrelsen ska jobba bredbandsfrämjande behövs medel till detta och ett förtydligt uppdrag.”

När det gäller vilka förutsättningar länsstyrelsen skulle önska för att utveckla sitt bredbandsfrämjande, skriver arton av tjugo länsstyrelser att man önskar ett förtydligt uppdrag och finansiering. Några ser att länsstyrelsen borde tillföras nya stödmedel för bredbandsutbyggnad att fördela inom länet.

Många länsstyrelser tolkar bredbandsfrämjandet uteslutande som informationsinsatser och samverkan relaterade till bredbandsstödet. I flera länsstyrelser rullar samverkan på med regionala nätverk och samverkan med region, kommuner och/eller stadsnät, men det är då från länsstyrelsens sida kopplat till bredbandsstöden. Länsstyrelserna överlag stöttar regionerna ungefär som vanligt, men åtminstone en länsstyrelse ser att behovet av kontakt med regionen minskat utan bredbandsstöd.

Några länsstyrelser ser att behovet av samverkan, kommunikation och informationsspridning generellt har minskat. Behovet av den samordnande funktionen i form av stödhandläggaren – som i vissa fall inte ens har ett uttalat ansvar för bredbandsfrämjande blir inte lika central, då projekten själva tar kontakt med tillståndsenheter. Det gäller för de länsstyrelser som inte arbetar aktivt med intern samverkan.

Avsnitt 2 - Extern samverkan

Extern samverkan berördes kort i förra avsnittet, bland annat utifrån hur länsstyrelserna har besvarat frågan om förutsedd förändras samverkan. Nedan finns sammanställda svar på mer ingående frågor om extern samverkan, avseende olika kategorier av aktörer.

Samverkan med regionen/regional bredbandskoordinator

Samverkan mellan länsstyrelsen och regionen under året som gått

Knappt hälften av länsstyrelserna svarar att samverkan med regionen är lika eller i princip lika som tidigare år. Lika många menar att samverkan har minskat och huvudskälet till det är att man saknar projektmedel (bredbandsstödsmedel) samt medel för att arbeta med frågorna och uppdrag. Många länsstyrelser ingår i allmänhet i ett regionalt nätverk för bredbandsfrågor, där även andra aktörer ingår, t.ex. kommuner och/eller deras stadsnät och i vissa fall andra marknadsaktörer. Intensiteten i samverkan varierar mellan länen och den är i de allra flesta fall och sammanhang centrerad kring bredbandsstöd. Det kan gälla avstämningar med lägesbild och aktuell information, avstämningar om pågående utbyggnad, kontroll av eventuell dubbelfinansiering genom olika bredbandsstöd eller aktuella handläggningsfrågor.

I ett mindre antal län förekommer också viss strategisk samverkan kring bredbandsutbyggnad, som framtagning av bredbandsstrategi eller andra frågor av strategisk karaktär för att nå målen i den regionala bredbandsstrategin, prioritering inför PTS-utlysning, ERUF-samordning, kunskapsutveckling eller problemlösning. Där samverkan med regionen är mer blygsam, förekommer kontakter vid behov och att länsstyrelsen bidrar med underlag till regionen.

Två länsstyrelser uppfattar att samverkan med regionen har varit mer intensiv under det senaste året. I det ena fallet har länsstyrelsen tagit initiativ till flera möten samt förmedlat kontakten till olika funktioner inom länsstyrelsen och erbjudit informationsspridning via länsstyrelsens kanaler. I det andra fallet bygger den ökade samverkan på att länet/regionen fått möjlighet att söka PTS bredbandsstöd.

Samverkan mellan länsstyrelsen och regionen i samband med ansökan om PTS bredbandsstöd

Prioriteringsarbetet inför ansökan om bredbandsstöd ser olika ut i olika län, beroende på behov och länsstyrelsens respektive regionens interna prioriteringar och initiativkraft. Tre fjärdedelar av länsstyrelserna uppger att de i någon grad har

samverkat med regionen vid framtagning av regionala prioriteringar. Av dessa är det dock hälften där samverkan endast har bestått i att bidra med kartor och där det är aktuellt att informera om stödfinansierade projekt inom ramen för Landsbyggsprogrammet. Den andra halvan har i varierande grad deltagit i prioriteringsarbetet. Här kan arbetet ha bestått i bedömning av samhällsviktiga objekt, kvalitetssäkring av byggnadsförteckning eller att i ett fåtal fall aktivt ha deltagit i prioriteringsarbetet tillsammans med region och länets kommuner.

De fyra som svarade nej på frågan – vilka alltså inte alls deltagit i framtagning av regionala prioriteringar – uppger tidspress, andra prioriterade uppgifter eller bedömt minskat eller inget ansvar för bredbandsutbyggnad som skäl, men också att regionen inte har efterfrågat samverkan eller att länsstyrelsen har bedömt att det är regionens och kommunernas uppgift. Ett län avser att utveckla en modell för samverkan i prioriteringsarbetet framöver.

De flesta länsstyrelser har delat med sig av underlag, framför allt gäller det kartmaterial och listor över områden som beviljats projektmedel i tidigare bredbandsstöd, antingen på förfrågan eller så har det varit redan publicerat. Vissa länsstyrelser har arbetat tillsammans med regionen i kvalitetssäkringsarbetet för att få fram komplett och korrekt kartmaterial.

Tre länsstyrelser har inte kunnat dela med sig av efterfrågat underlag. I en av dessa har GIS-avdelningen sagt nej, i en annan av dessa har jurister tagit hand om frågan, för att klargöra om länsstyrelsen har rätt att dela efterfrågat material och i en tredje blev det så komplicerat med avtal som skulle skrivas, så att regionen valde att själva gå med i Geodatasamverkan, för att enklare få utdraget ur fastighetsdataregistret som önskades.

Ett par länsstyrelser har inte fått någon fråga och länsstyrelserna bedömer att det i många regioner finns både kompetens, kartor och annat underlag som behövs.

Eventuell förändring av samverkan mellan länsstyrelse och region

Samverkan mellan länsstyrelse och region uppfattas av i princip alla länsstyrelser som mycket viktigt. Ett ömsesidigt intresse att samverka är nödvändigt och bredbandsstrategi och handlingsplan är viktiga verktyg för samverkan.

I dessa frågor är andelen som svarar ”Vet inte” förhållandevis stor. Flera av de svar som anger ja eller nej, andas också en osäkerhet inför framtiden. Länsstyrelsens kompetens och erfarenhet av bredbandsrelaterade frågor lyfts, och flera svar visar oro för att denna kompetens försvinner när bredbandsstöden inte handläggs hos länsstyrelsen och att man då kanske inte heller blir en attraktiv samarbetspartner. I många svar uttrycks en vilja att bidra och ett stort engagemang för bredbandsutbyggnad, som man ser det som en förutsättning för exempelvis

landsbygdsutveckling och delaktighet i samhället. Flera lyfter också länsstyrelsens breda verksamhet och funktioner som direkt eller indirekt påverkar utbyggnaden av bredband. Länsstyrelsens liksom regionens roll samt fördelning av ansvar och uppgifter, uppfattas som otydliga. Ett tydligt uppdrag och resurser för att samordna bredbandsrelaterade frågor internt önskas av många.

Av dem inte ser ett behov av förändrad samverkan, är de flesta nöjda och menar att den fungerar bra eller utmärkt och att man önskar vidmakthålla denna. Det finns dock en länsstyrelse som svarat nej därför att man anser att ökad samverkan inte är möjligt, genom regionens ovilja.

Av dem som svarat att förändrad samverkan behövs, ser alla länsstyrelser utom en att det finns behov av en ökad samverkan mellan länsstyrelse och region. Den som ser mindre samverkan framför sig, hänvisar till att man inte längre handlägger bredbandsstöd.

Flera av dem som ser behov av ökad samverkan, samt ett par av dem som svarat vet inte, problematiserar kring länsstyrelsens otydliga roll och att man ser behovet av ökad samverkan, men inte vet hur det ska gå till. Man påtalar länsstyrelsens erfarenhet och kompetens som man uppfattar riskerar att försvinna. Flera lyfter också att länsstyrelsen har bred verksamhet och flera funktioner som direkt eller indirekt påverkar utbyggnaden av bredband, vilket man skulle vilja ha uppdrag och resurser för att samordna internt. Två länsstyrelser lyfter också att det saknas bredbandsstrategi och handlingsplan i länet.

”Sårbarheten i det digitaliserade samhället ställer större krav på att totalförsvarsfrågorna och krisberedskapen får en större plats i planering och genomförande av utbyggnaden av bredbandsnätet. Här har, som nämnts ovan, länsstyrelsen en viktig roll att spela som ansvarig för dessa frågor regionalt.

Att bredbandsstödet med största sannolikhet inte kommer att hanteras av länsstyrelserna inom ramen för CAP 2023 och vilken roll som regionerna får i framtiden för detta påverkar naturligtvis också behovet av samverkan och vilka frågor som är aktuella för samverkan framöver.”

Samverkan med kommuner

Elva länsstyrelser uppger sig inte samverka med länets kommuner i annan bemärkelse än att man slutför arbetet med bredbandsstödet inom Landsbygdsprogrammet samt beviljar tillstånd och genomför samråd inom ramen för ordinarie uppgifter. Ett par länsstyrelser betonar att det är regionens ansvar att upprätthålla

samverkan med kommunerna. Det har tidigare varit (större) samverkan, skriver vissa länsstyrelser.

Övriga länsstyrelser har någon form av kontakt eller samverkan med kommunerna, ofta som deltagare i nätverksmöten i regionens regi, där kommunerna deltar, ibland genom sina stadsnät. För ett flertal länsstyrelser begränsas deltagandet till frågor som rör bredbandsstödet. Det finns också enstaka exempel där länsstyrelsen har en mer aktiv roll i organisation och genomförande av dessa möten.

En tredjedel av länsstyrelserna anser att det inte finns behov av att förändra samverkan mellan länsstyrelser och kommuner. En tredjedel vet inte hur behoven kommer att utveckla sig framledes. Tveksamheten grundar sig i att man inte vet hur länsstyrelsens uppdrag kommer att se ut eller hur regionen kommer att agera. En faktor är man anser att det saknas anledning när länsstyrelsen inte längre administrerar bredbandsstöd från Landsbygdsprogrammet. Av samma anledning uttrycker ett par att kommunernas intresse för länsstyrelserna inte finns på samma sätt längre.

En tredjedel menar att det finns behov av att förändra samverkan, av vilka två ser behovet minska, av skälet att projekt avslutas och bredbandsstöd försvinner. De fem som ser behov av ökad samverkan anger att bredbandsrelaterade frågor har betydelse för andra uppgifter inom länsstyrelsen (än bredbandsstöd), som kommunernas översiktsplanering samt landsbygdsutveckling (och refererar till bredbandsmålen). En av dessa har erfarenhet av att länets kommuner efterfrågar mer samverkan och former för denna, men att varken länsstyrelsen eller regionen erbjuder det. Samtidigt saknas bredbandsstrategi och handlingsplan att samverka kring. En annan länsstyrelse ser behovet av ökad samverkan och lyfter att man besitter engagemang och kunskap, men saknar medel.

Samverkan mellan länsstyrelser

I princip alla länsstyrelser har uppgett att de deltar i veckovisa möten via Skype, där länsstyrelserna bland annat utbyter information, diskuterar frågor och tolkar regelverk. Ibland har Jordbruksverket deltagit. I första hand handlar dessa möten om bredbandsstöden inom Landsbygdsprogrammet. I enstaka fall har mer strategisk samverkan skett, när vissa näraliggande län har formerat sig i mindre nätverk för ensning av förhållningssätt. Två län bedrivit ett gemensamt projekt och två andra har gjort en gemensam ansökan om bredbandsstöd inom ramen för ett EU-program.

Tolv länsstyrelser ser inget behov av förändrad samverkan mellan länsstyrelsen och andra län. Länsstyrelserna anser att den samverkan som finns idag och i huvudsak är orienterad kring bredbandsstöden är tillräcklig och att samverkan uppstår när den behövs. Även att tydligt uppdrag saknas. Sex länsstyrelser vet inte. Av de tre

återstående önskar alla mer samverkan. Ett län önskar mer samverkan med andra län som har stor landsbygd, för att uppmärksamma beslutsfattare på de särskilda problem som finns där, medan ett annat lyfter krisberedskap och totalförvarsfrågor och att dessa bör få en större plats i planering och genomförande av bredbandsutbyggnaden.

Samverkan mellan länsstyrelsen och andra myndigheter

Länsstyrelsernas svar på frågan kan tolkas som att samverkan med andra myndigheter är mycket begränsat och i princip uteslutande rör bredbandsstödsrelaterade frågor, där risken för dubbelfinansiering från olika stöd nämns av en stor andel. De myndigheter som nämns är andra länsstyrelser, Jordbruksverket, Tillväxtverket, bredbandskoordinatorerna och PTS. En myndighet som påtalas som relevant avseende upplägg och innehåll i nationella strategier är Riksantikvarieämbetet.

I övrigt hänvisar flera länsstyrelser till regionen vad gäller samverkan, och att regionen har det regionala utvecklingsansvaret och även bredbandskoordinatorsuppdraget. Ett par länsstyrelser visar tydlig frustration, antingen för att man uppfattar att regionen inte tar ansvaret för samverkan eller att man inte får inbjudan att delta. Även här lyfts att länsstyrelsens roll och uppdrag behöver förtydligas.

En tredjedel av länsstyrelserna önskar ökad samverkan, där samtliga önskar aktiv samverkan med PTS. Dels vill man dela med sig av sin kompetens om bredbandsstöd, dels vill man uppmärksamma på hur stödets utformning påverkar vem som kan ta del av dem.

”Nej, inte det! Förståelsen hur till exempel villkoren för bredbandsstöd ska vara utformade för att även landsbygden ska kunna inkluderas har inte hörtsammats alls. Så någon samverkan med myndigheter på nationell nivå för att -- ska uppnå bredbandsmålet har inte uppfattats. ...”

”En ökad samverkan behövs nationellt för att påverka utformningen av till exempel villkoren för stöd för bredbandsutbyggnad så att även landsbygden i -- inkluderas.”

Samverkan mellan länsstyrelsen och marknadsaktörer

Med enstaka undantag sker ingen samverkan med marknadsaktörer, utöver kontakter, problemlösning eller informationsutbyte som sker i samband med handläggning av stödfinansierade projekt. I ett par län sker samverkan tillsammans med regionen eller i ett regionalt nätverk, där även länsstyrelsen och

marknadsaktörer ingår, i ett annat har man arbetat gemensamt med en EU-ansökan om bredbandsstödstöd.

Med få undantag ser inga länsstyrelser i dagsläget behov av ökad samverkan med marknadsaktörer, man ser att samverkan är avpassad efter situationen. Flera länsstyrelser tar dock med en brasklapp i svaret och uttrycker sig i termer av exempelvis ”Inte i dagsläget”, ”Inte som det ser ut nu” eller ”Inte under rådande omständigheter”. Ytterligare några understryker att samverkan tar mycket tid och kräver stort engagemang för att nå ett bra resultat. I vissa svar lyfts även här att det inte är självklart hur det skulle gå till samt att länsstyrelsens roll är otydlig och att man saknar finansiering eller att det är regionens uppgift.

De som ser behov av ökad samverkan, gör det antingen därför att man ser behovet av att gemensamt påverka utformningen av kommande stöd, för att bättre landsbygdsanpassa dessa eller med avseende på information kring tillstånd och samråd respektive samverkan för att undvika dubbelfinansiering.

Avsnitt 3 - Totalförsvaret och krisberedskap

Frågorna, vilkas svar sammanfattas i detta avsnitt är:

- Identifierar och dokumenterar ni verksamheter som har ett stort eller kritiskt beroende av elektronisk kommunikation?
- Identifieras och adresseras åtgärdsbehov avseende robusthet i bredbandsnäten, t.ex. i länsstyrelsens risk- och sårbarhetsanalyser?
- Uppmärksammar länsstyrelsen kommunerna på att kommunerna bör identifiera och adressera robustheten i bredbandsnäten för elektronisk kommunikation?

Identifierar och dokumenterar ni verksamheter som har ett stort eller kritiskt beroende av elektronisk kommunikation?

Med gemensam grund i formella uppdrag, skiljer det sig åt hur man angriper ett arbete med att identifiera och dokumentera verksamheter som har ett stort eller kritiskt beroende av elektronisk kommunikation. Länsstyrelserna kartlägger samhällsviktig verksamhet och dess beroenden, vanligen avgränsat till den egna verksamheten. Flera länsstyrelser närmar sig frågan indirekt, t.ex. via elavbrottskänsliga verksamheter. Ett antal länsstyrelser har påbörjat ett arbete med elektronisk kommunikation i större fokus, eller ligger i startgroparna.

Ungefär hälften av länsstyrelserna uppger sig arbeta med att identifiera och dokumentera verksamheter som har ett stort eller kritiskt beroende av elektronisk kommunikation. Utifrån svaren kan det dock inte helt uteslutas att frågan har tolkats

olika av respondenterna. Detta så till vida att somliga av dem som har svarat ja, kanske närmar sig frågan indirekt som nämnts ovan och några av dem som svarat nej, ändå i viss mån arbetar med eller har påbörjat arbetet med frågan.

Identifieras och adresseras åtgärdsbehov avseende robusthet i bredbandsnäten, t.ex. i länsstyrelsens risk- och sårbarhetsanalyser?

Färre än hälften av länsstyrelserna svarar att man identifierar och adresserar åtgärdsbehov avseende robusthet i bredbandsnäten, när man gör det sker det i allmänhet i länsstyrelsernas risk- och sårbarhetsanalyser. Av dessa samverkar vissa länsstyrelser med kommunerna. En länsstyrelse uppmärksammar att avtal på en avreglerad marknad är en förutsättning för att kunna säkerställa tillgång till elektronisk kommunikation i händelse av samhällsstörning, men att dessa avtal inte är tillräckliga. Av dem som svarar nej, lyfter en länsstyrelse att man saknar metod för detta arbete och drar en parallell till elbranschen. Även här kopplar en länsstyrelse till att man inte längre administrerar bredbandsstöd och ambitionsnivåerna varierar även i svaren från dem som svarar nej på frågan.

Uppmärksammar länsstyrelsen kommunerna på att kommunernas risk- och sårbarhetsanalyser bör identifiera och adressera robustheten i bredbandsnäten för elektronisk kommunikation?

Majoriteten av länsstyrelserna svarar att man inte uppmärksammar kommunerna på att dessas risk- och sårbarhetsanalyser bör identifiera och adressera robustheten i bredbandsnäten för elektronisk kommunikation. De skäl som redovisas är av olika karaktär, men flera uttrycker på olika vis att det inte ingår i länsstyrelsens eller kommunernas uppdrag. Andra länsstyrelser är inne på samma spår, att man inte går in just på det område som frågan omfattar. Själva ansvarsfördelningen i sig problematiseras av en länsstyrelse. Andra länsstyrelser uppfattar att kommunerna har god kompetens i frågorna och själva adresserar dem. Ett ytterligare skäl som anges är att man inte längre fördelar bredbandsstöd eller att kommunernas intresse är för svagt. Vissa länsstyrelser uppfattar att det är bra att länsstyrelsen informeras eller påminns om detta och att man tar med sig frågan. De som svarar ja, menar att det är betydelsefullt och har olika metoder för sitt arbete.

Avsnitt 4 - Samhällsplanering

Tar ni hänsyn till den regionala bredbandsstrategin/handlingsplanen eller motsvarande i ert arbete med samhällsplanering?

Ungefär hälften av länsstyrelserna uppger att de tar hänsyn till den regionala bredbandsstrategin/handlingsplanen eller motsvarande i sitt arbete med samhällsplanering. Men, här behöver läsaren ha i åtanke att frågan har uppfattats lite

olika av respondenterna – vissa svarar nej med hänvisning till att man endast ger återkoppling till kommuner i samband med granskning av dessas detalj- och/eller översiktsplaner. Andra svarar ja mot samma bakgrund. Exempel på citat:

”Vi informerar om den regionala planen i Länsstyrelsens underlag (LU) och uppmuntrar kommuner att i samband med översiktsplanearbete beakta den.”

”Samhällsplanering och kulturmiljö jobbar inte aktivt eller gjort några särskilda insatser för att uppmärksamma bredbands- och annan elektronisk-kommunikationsfrågor. Våra insatser har begränsats till återkoppling till kommunen i samband med samråd av översiktsplaner.”

”Delvis, vi lyfter strategi/handlingsplan som ett planeringsunderlag i samband med översiktsplanering.”

Även i detta sammanhang skiljer det mellan hur länsstyrelsen uppmärksammar och angriper frågan. Ett exempel på ett av de mer ambitiösa förhållningssätten illustreras av följande citat:

”I Länsstyrelsen -- webbaserade ÖP-underlag som utgör stöd för kommunernas arbete med aktualisering av sina översiktsplaner har ett eget kapitel om digital infrastruktur tagits fram. Här anges nationella och regionala mål, en kort vägledning om digital infrastruktur i ÖP-planeringen, länk till bredbandskollen och Planeringskatalogen.se där allt relevant statligt planeringsunderlag på området ska finnas samlat. Länsstyrelsen lyfter även frågan i tidiga dialoger med kommunen, ev. i samrådsyttranden i de fall frågan inte hanteras i planförslaget.”

En av dem som svarat ja uppfattar frågan på ett annat sätt än de flesta:

”Enheten för beredskap på Länsstyrelsen jobbar med vikten för digitalisering av samhällsviktiga funktioner och där bredband är förutsättning att dessa funktioner i samhället ska fungera.”

Tre av dem som besvarar enkäten känner inte till om sådan hänsyn tas, av dem uppfattar en att frågan inte är relevant. Av dem som svarat nej på frågan, uppfattar några att kommunerna själva har med sig detta i sina översiktsplaner som remitteras till länsstyrelserna. En länsstyrelse uttrycker det så här:

”Länsstyrelsen har inte främst fokus på bredbandsfrågor inom den fysiska planeringen. Frågan går in under den allmänna tekniska

försörjningen, men är i nuläget inte ett område som vi tittar särskilt på.
...”

Samma länsstyrelse tillägger att problemet är större på landsbygden, där detaljplanering inte sker. En annan länsstyrelse skriver att bredband måste komma med vid nybyggnation och detaljplaner, men att det är mer problematiskt att få fram bredband till bebyggda områden som inte har anslutning.

”I översiktlig planering, då det t.ex. gäller lokalisering av ny bebyggelse i perifera lägen, så lyfter vi i våra yttranden över dessa förslag i princip alltid frågan om svårigheter att försörja ett fåtal spridda bostäder med den övriga infrastrukturen som hör till, däribland bredband, sophämtning, postutdelning, hemtjänst, skolskjuts etc.”

Två länsstyrelser vidare-remitterar regelmässigt länets översiktsplaner till Post- och telestyrelsen:

”I samband med översiktsplaneärenden remitterar Länsstyrelsen alltid Post- och Telestyrelsen (PTS) och ger dem möjlighet att lämna synpunkter. Synpunkterna från PTS bifogas sedan det yttrande som Länsstyrelsen skickar till kommunen.”

”Länsstyrelsen remitterar kommunernas översiktsplaner till PTS.”

Insatser för att stimulera kommuner att inkludera bredband i sin samhällsplanering

De flesta länsstyrelser bemöter kommunerna, i de fall man uppfattar att kommunerna inte har inkluderat bredband i aktuella planeringsdokument, med påpekanden om detta:

”Bredbandsstrategin uppmärksammas framförallt i planeringens tidiga skeden och när vi tar fram underlag för aktualisering av kommunernas översiktsplaner enligt 3 kap 26§ plan- och bygglagen. Vid behov tas frågan också upp i samrådsyttranden över förslag till översiktsplaner.”

”Vi svarar på ÖP från kommunerna och då kan ibland vikten av att tänka på bredbandsfrågan lyftas om inte kommunen gjort det själva.”

Några länsstyrelser citerar eller refererar till Plan- och bygglagen och/eller Boverkets vägledning Elektroniska kommunikationer i planeringen. Alla tolkar inte dessa texter lika. Vissa tar avstamp i dessa skrivelser för att understryka vikten av att inkludera bredband (eller digital infrastruktur) i samhällsplaneringen:

”Genom att i översiktsplanen inkludera behov av och möjligheter med bredbandsutveckling för att kunna verka i ett digitalt samhälle, lyfts bredbandsfrågan till den strategiska planeringsnivån i kommunen. Detta kan exempelvis bidra till att synliggöra bredbandsfrågan i de beslut som kommunen fattar. En hänvisning kan göras till en mer detaljerad bredbandsstrategi med tidsatta aktiviteter.”

Andra länsstyrelser har en delvis en annan uppfattning:

”Samhällsplanering är ett vitt begrepp som inkluderar både fysisk planering enligt plan- och bygglagen etc., ”mjukare” frågor som trygghet, barnperspektiv och jämställdhet men också frågor om teknisk infrastruktur som inte regleras i plan- och bygglagen, exempelvis bredband och allas tillgång till sådan infrastruktur.

Då vi på planfunktionen på Samhällsbyggnad arbetar främst med rådgivning och tillsyn enligt plan- och bygglagen utifrån det som möjliggörs i form av byggnation enligt detaljplan, så är bredband sällan en konkret fråga. Främjande av bredbandsutbyggnad är uppgifter som främst berör enheten Regional utveckling, samt de enheter som prövar tillstånd för nedläggning av kabel i jord, exempelvis vid intrång i fornlämningar eller värdefulla och känsliga naturmiljöer. Bredbandsutbyggnad genomförs därmed oberoende av plan- och bygglagen och hamnar sällan på vår roll att tillse.”

”Nej. Vi utgår främst från lagstadgad tillsyn samt råd och stöd enligt PBL när det kommer till planer. Gällande frågor som kommunerna önskar diskutera eller lyfter i olika former av forum och plansamråd så har detta hittills inte lyfts eller diskuterats.”

Ett fåtal länsstyrelser har arbetat aktivt för att stimulera kommunerna att inkludera bredband i sin samhällsplanering, genom att ta fram en vägledning eller guide till viktigt material:

”Frågan lyfts som ett allmänt intresse i rapporten ”*En aktuell översiktsplan*”, som är en vägledning för kommunerna i deras arbete med översiktsplanering. Några mer specifika insatser har inte gjorts.”

”Med hjälp av Planeringskatalogen sammanställer vi de underlag och andra stöd som finns för att inkludera bredbandsfrågor i samhällsplaneringen. Vi har dock inte tagit fram någon egen vägledning inom området. Vi hänvisar främst till de underlag som har tagits fram av Regionen och statliga myndigheter. underlag.”

”... Länsstyrelsen hänvisar, i samråd och tidig dialog, kommunerna till planeringsunderlag som finns publicerat på Planeringskatalogen och på Länsstyrelsens webbsida ÖP-portalen redovisar Länsstyrelsen allmän rådgivning i översiktsplaneåtgärder. På ÖP-portalen finns ett särskilt avsnitt om elektronisk kommunikation. ...”

En vägledning är dock inte en garanti för att dessa intressen tillvaratas i länsstyrelsens egna arbete:

”Länsstyrelsen publicerade 2018 en vägledning om hur digital infrastruktur kan hanteras inom fysisk planering ...Vi brukar dock inte ta upp frågan om bredband i våra samrådsyttranden över översiktsplaner sedan tjänsten som bredbandskoordinator flyttades från Länsstyrelsen till Regionen för några år sedan.”

Andra nämnvärda initiativ är:

”Länsstyrelsen i samhällsplanering hänvisar ofta kommuner och olika aktörer att använda sig av Planeringskatalogen där det bl.a. finns bredbandskartan, riksintresse för anläggningar för elektronisk kommunikation.”

”Regionens nya bredbandsstrategi (2021) beskriver nuläget för regionen i sin helhet samt per kommun och uppdelat i tätort/glesbygd, beskriver finansieringsmöjligheterna och nyttorna på ett bra sätt; bredbandsstrategi-2021-med-bilagor.pdf (rvn.se) Länsstyrelsen hänvisar till denna strategi i sin sammanfattande redogörelse, som ett av flera planeringsunderlag att ta hänsyn till i samhällsplaneringen.”

Ytterligare en länsstyrelse har också minskat sin aktivitet på området, men om det beror på att bredbandskoordinatören finns inom regionen framgår inte av svaret.

”I detaljplaneringen följde vi tidigare år upp med en skrivning om bredband om det inte hade hanterats inom ramen för den kommunala hanteringen av detaljplaneringen. Vi gör inte det numera.”

Avsnitt 5 – Tillstånd och samråd

I detta avsnitt ställs frågorna på en övergripande nivå, trots att det är olika avdelningar och enheter som handlägger olika ärenden avseende tillstånd och samråd. Länsstyrelsernas svar är i många fall utförliga och beskriver skillnader i arbetssätt i handläggningen. Redovisningen i avsnittet sker i huvudsak på aggregerad nivå med illustrativa citat.

5.1) Arbetar ni särskilt med att utveckla processerna för tillstånd och samråd vid bredbandsutbyggnad och i så fall hur?

I stora drag är det ungefär lika många som svarar att man arbetar med att utveckla en eller flera processer för tillstånd och/eller samråd vid bredbandsutbyggnad, som de som säger att man inte gör det. Frågan är ställd på en övergripande nivå, och det kan för somliga länsstyrelser vara svårt att svara ett entydigt ja eller nej på frågan, eftersom man arbetar med vissa, men inte alla, processer som rör bredband. Också här kommer skillnader mellan länsstyrelserna till uttryck, med avseende på uppfattade behov och tillvägagångssätt.

De som svarar nej motiverar på olika vis, några är nöjda som det är, andra ser inget behov:

”Nej, det ryms för tillfället inom övriga samråd och tillstånd. Det har inte varit någon anstormning av ärenden gällande bredband. Mängden samråd, tillstånd och dispenser angående bredband har som sagt varit ganska liten under året vilket gjort att utbildningsinsatser och eller andra eventuella åtgärder inte varit aktuella.”

”Processen fungerar bra för hantering av bredbandsärenden.”

”Utifrån kulturmiljösynpunkt sker inga andra insatser än de kopplade till hanteringen av enskilda ärenden. Resurserna att bedriva något särskilt främjande- eller utvecklingsarbete enkom för bredbandsfrågor finns inte i dagsläget på enheten för kulturmiljö.

Också här spelar bredbandsstöden in:

”Tidigare, när vi hade ansvaret för att ge statligt stöd till bredbandsprojekt, hade vi en särskild grupp som leddes av naturvårdsenheten som samlade de berörda inom myndigheten när ett bredbandsärende kom in så att det skulle gå så smidigt som möjligt för sökanden. Pga att statsstöden inte längre vilar på oss och på att samtliga medarbetare som tidigare arbetat med detta inte längre är kvar på länsstyrelsen har denna funktion upphört. Tillstånden

hanteras nu enskilt. Med anledning av att många bredbandsprojekt nu beviljats stöd av PTS i vårt län kan det finnas anledningar att återuppta den grupp vi hade tidigare.”

De som svarar ja, gör det för att förenkla och snabba upp processen för bredbandsanläggaren, och samtidigt få ett effektivare arbete inom länsstyrelsen. Man arbetar med information till sökanden och prioritering. Länsstyrelser lyfter att man uppfattar att man ibland får in onödiga ärenden och vill med olika metoder motverka detta.

”Vi har under sedan flera år tillbaka informerat sökanden om vad som krävs för att de ska kunna ta hänsyn till naturvärden och därmed inte behöva göra en anmälan om samråd enligt 12 kap 6 § MB till oss. Vi har också information om olika hänsynsmetoder på vår hemsida som riktar sig specifikt till ledningsdragningar och där klargör vi också när det kan vara lämpligt att göra en anmälan om samråd och när det inte behövs.”

”Vi har under åren haft en stor inströmning av 12:6 samråd för bredbandsutbyggnad. Vår upplevelse har varit att utförarna hellre anmäler en gång för mycket istället för en gång för lite. Det har inneburit att vi lägger tid och resurser på ärenden som egentligen inte kräver 12:6 samråd. Ärenden som istället helt riktigt ska anmälas har därmed fått längre handläggningstid. Miljöskyddsfunktionen har därför under året förtydligat vår information på vår hemsida (som ligger vid e-tjänsten) om vad som inte behöver samrådas kring. Vi har också kontaktat utförare som vi märker av slentrian skickar in samrådsärenden och förklarar att de behöver se över deras rutiner om vad som ska samrådas enligt 12:6. Vi har en intern prioritetsordning gällande vilka 12:6 samråd som ska prioriteras först i första hand, och där står samråd om bredbandsutbyggnad högst i vår prioritetsordning.”

”Länsstyrelsen prioriterar samrådsärenden som rör bredband. Under 2019 arbetade Miljösamverkan Sverige med projektet ”Enklare samråd vid ändring av naturmiljön” där det bl.a. skickades ut information om samråd till verksamhetsutövare samt togs fram ett handläggarstöd till länsstyrelserna. Vid behov har Länsstyrelsen hållit informationsmöten för verksamhetsutövare som arbetar med bredband och informerat om när och hur samråd ska ske.

”Ansökningar som rör allmänna intressen såsom bredbandsutbyggnad prioriteras så långt möjligt i ärendekön. Totala antalet ansökningar

inom naturprövning är stort, och under pandemin har antalet ökat ytterligare varför kötiden även för prioriterade ärendegrupper varit lång. Inom Miljösamverkan Sverige har länsstyrelserna tagit fram ett gemensamt informationsmaterial och handläggarstöd för fiber- och ledningsdragningar vilket ger samsyn och effektivitet i handläggningen.”

”Ja, vi söker lösa så många frågor som möjligt genom information och samråd för att minska antalet tillståndsprövningar. Aktörerna får i samrådsskedet information om hur de bäst planerar markingreppen för att undvika krav på ansökan om tillstånd. I nuläget har de flesta aktörerna kunskap om processerna och levererar bra underlag redan i samrådsskedet.”

”Ja, länsstyrelsen prioriterar bredbandsärenden och endast undantagsvis är handläggningstiden längre än 6 veckor. Länsstyrelsen erbjuder rådgivning i anmälan och tillståndsprövningar. För att underlätta handläggning finns en E-tjänst om anmälan om samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken, många företag skickar även med digitala kartfiler, och nyttjar länsstyrelsen webbgis för att se kända natur- och kulturmiljövärden. Utbildningar har tidigare genomförts med kommersiella bredbandsaktörer, för att underlätta och få in rätt underlag till anmälan. Utbildningarna har skett i samverkan med naturtillsyn-, vattentillsyn- och kulturmiljöfunktioner.”

”Detta har vi infört efter att vi under tidigare år sett att vi fick in väldigt många ”onödiga” ärenden där inga naturvärden riskerade att påverkas väsentligt. På så vis kan sökanden undvika en onödig prövning.”

5.2) Går det att särskilja bredbandsärenden för att möjliggöra uppföljning av handläggningstider?

När det gäller möjligheten att särskilja bredbandsärenden för att möjliggöra uppföljning av handläggningstider, svarar ungefär hälften att det går och den andra halvan att det inte går. Även om det med handpåläggning går att få fram, förefaller det efter svaren oftast vara en arbetskrävande process som inte nödvändigtvis ger uttömmande svar. Det finns inte någon särskild kod som kategoriserar bredbandsärenden. Några menar att bredbandsärenden inte behöver skiljas ut, eftersom denna handläggning sköts på samma sätt som andra ledningsärenden.

”Bredbandsärenden har inte kodats för att enkelt sökas ut.”

”I diariesystemet står endast anläggande av markkabel, det kan alltså innebära el kablar också.”

”Det går inte att särskilja bredbandsärenden utan att gå in i varje ärende och öppna dem. Det finns möjlighet att söka fram tex. efter sökande eller efter fastighet, men det går inte att söka fram ”bredbandsärenden” som en egen kategori.”

”Till viss del. Det framgår av anmälan om samråd om det är fiberkabel som en verksamhetsutövare vill samråda om. Det går däremot inte att enkelt söka fram i Länsstyrelsens diariesystem Platina vilka samrådsärenden som rör fiberkabel vilket innebär att uppföljningen av samrådsärenden som rör fiber blir både tidskrävande och omständlig.”

Det finns länsstyrelse som tidigare haft en kod:

”Länsstyrelsen har inte längre några speciella koder för bredbandshandläggning.”

Och en annan ger uttryck för att tanken om att kunna särskilja bredbandsärenden skulle kunna vara bra:

”Vore intressant att utveckla och förbättra detta.”

5.3) Ser ni ett behov av ökad samverkan mellan länsstyrelsen och andra myndigheter/aktörer i processerna för tillståndshantering för bredbandsutbyggnad?

Det är sammantaget cirka hälften av länsstyrelserna som antingen inte vet, eller inte ser inte ett behov av ökad samverkan med andra myndigheter eller andra aktörer i processerna för tillståndshantering.

Av dem som uppfattar ett behov, nämns ökad samverkan önskvärt med Skogsstyrelsen, Trafikverket, regionen, övriga länsstyrelser och/eller marknadsaktörer.

”Eventuellt med Trafikverket för att underlätta att kunna lägga kablar inom vägområden.”

”Viss samverkan sker redan nu med Lantmäterimyndigheterna men den skulle kunna vidareutvecklas. Samverkan skulle också behöva ske i större utsträckning med Regionen, kommunerna och bredbandsbolag.”

”Det finns ett återkommande behov av att nå fram till nya aktörer/bredbandsföretag för att informera om betydelsen av tidiga samråd för att underlätta tillståndshantering.”

”Viss samverkan sker redan nu med Lantmäterimyndigheterna men den skulle kunna vidareutvecklas. Samverkan skulle också behöva ske i större utsträckning med Regionen, kommunerna och bredbandsbolag.”

”Skogsstyrelsen. Men även med länsstyrelserna. Miljösamverkans projekt om 12:6 samråd har varit ett bra stöd. Men det behövs mer samverkan kring hur man ska ske på artskyddet i 12:6 ärenden. Nivån på hur man inom respektive länsstyrelse bedömer artskyddsfrågan skiljer sig åt väldigt mycket.”

Bilaga 1, Utvärdering av 2021 års bredbandsuppföljande enkät

Bakgrund och slutsatser

Inför enkätkonstruktionen gjordes en förstudie med inhämtning av information och synpunkter från referenslänsstyrelser. Med dessa har enkät/frågeområden förankrats. I slutet av enkäten fanns frivilliga frågor om vad man tyckte om enkäten, för att hjälpa oss att utveckla uppföljningen av länsstyrelsernas bredbandsfrämjande, i enlighet med PTS uppdrag. Avsikten med utvärderingen var i huvudsak var att få återkoppling på hur enkäten är konstruerad och dess frågeområden.

Svaren har dock gett mer än synpunkter på själva frågorna, deras formulering och antal. Kommentarer avspeglar att länsstyrelserna befinner sig i ett limbo vad gäller bredbandsfrämjandet, hur detta ska tolkas och vad uppdraget innebär rent konkret. Ingen motsätter sig enkätens frågeområden, eller att de (potentiellt) ingår i ett bredbandsfrämjande, men flera ser inte hur dessa motsvaras i länsstyrelsens uppdrag. En tydligare formulering i regleringsbrevet samt finansiering efterfrågas.

En länsstyrelse föreslår att enkäten skickas till länsstyrelsen för fördelning av uppgifterna att besvara de olika frågeområdena (vilket vi också tänkt till kommande enkät).

Sammanfattning

Fem län har inte besvarat utvärderingsfrågorna, ett län har endast lämnat en kommentar. Av de 15 som har besvarat alla frågorna, har svaren fördelat sig så här:

	Ja	Nej	Vet inte
Är frågorna i enkäten tydliga?	14	1	0
Är frågorna relevanta i förhållande till länsstyrelsens bredbandsfrämjande?	9	4	2

Är enkäten rimlig att besvara sett till omfattning?	12	3	0
Har enkäten utvecklat länsstyrelsens syn på vad bredbandsfrämjande innefattar?	6 ⁴	9	1

Rent tekniskt fungerar enkäten bra, men kan justeras med avseende på att vissa frågor kan renodlas och slås ihop. Ett enklare sätt än ett Word-dokument att leverera svaren efterfrågas av ett par respondenter.

- I princip alla svarande respondenter menar att enkätens frågor är tydliga.
- Om frågorna är relevanta i förhållande till länsstyrelsens bredbandsfrämjande är mer problematiskt, eftersom flera länsstyrelser menar att eftersom det bredbandsfrämjande uppdraget är otydligt, försvagat och saknar medel – blir det svårt att besvara frågan om enkätenfrågornas relevans. De allra flesta tycker att enkätens omfattning är rimlig, men även här finns kommentarer – både under ja- och nej-alternativet - om att enkäten är omfattande och att länsstyrelsen saknar tydligt uppdrag och finansiering.
- Två länsstyrelser anger att de tycker att enkäten har utvecklat deras syn på vad bredbandsfrämjande är, medan två menar att den gjort det i viss mån. En länsstyrelse är tveksam och nio menar att enkäten inte har haft den funktionen. Även här återkommer kommentarer om länsstyrelsens otydliga uppdrag.

Synpunkter från länsstyrelserna

”I regleringsbrevet borde det vara mer tydligt utskrivet om länsstyrelsen skall arbeta med, inte bara med stödja och främja bredbandsutbyggnad utan även riskhantering såsom samhällsskydd och beredskap samt samhällsbyggnad. För att förtydliga för enheterna vore det lämpligt om uppdraget beskrivs tydligt i regleringsbrevet. Då kan också uppföljande uppgifter tas med under året för att kunna slutredovisa årligen till PTS för uppföljning. Det är olika på länsstyrelserna hur organisationen ser ut för att kunna fylla i den här uppföljningsenkäten då den är omfattande och berör flera avdelningar och enheter. Kanske vore lämpligt att sända den till länsledningen för ev. vidarebefordran eller utdelning av uppdraget.”

”Många frågor som går in i varandra och hade kunnat renodlats. Önskvärt med ett nytt format på enkät vilket skulle förenkla arbetet då det är flera enheter som ska svara och enkäten behöver delas. Ej optimalt med Word-format. Är en webenkät möjlig? Pdf-formulär?”

⁴ Här summerar antalet svar till 16, eftersom en länsstyrelse endast besvarade denna fråga.

”Ta bort linjer i en ”digital” enkät.”

”Väldigt bra med den uppdaterade utformningen av enkäten, den bidrog till en ökad förståelse för hur frågan är aktuell för en större del av organisationen, inte bara den enhet som handlägger stödansökningar.”

”Det är resurskrävande att svara på enkäten.”

Bilaga 2, Enkät till uppföljningen av länsstyrelsernas bredbandsfrämjande

Uppföljning av länsstyrelsens bredbandsfrämjande arbete – svarsdag senast 15/12

I Länsstyrelsernas regleringsbrev för 2021 finns ett uppdrag om bredbandsfrämjande. *Länsstyrelserna ska stödja och främja insatser för bredbandsutbyggnad, och därigenom verka för uppfyllelsen av målet om att Sverige ska ha bredband i världsklass (prop. 2009/10:193, bet. 2009/10:T018, rskr. 2009/10:297). Länsstyrelserna ska redovisa hur de har bidragit till att målet nås. Länsstyrelserna ska även bistå de regionala bredbandskoordinatorerna med den data och de verktyg som länsstyrelserna förfogar över.*

PTS har i uppdrag att sammanställa länsstyrelsernas redovisning av hur dessa bidragit till att målet nås, enligt uppdraget *Hur länsstyrelsen främjat bredbandsutbyggnaden i länet. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 25 februari 2022.*

Därför får länsstyrelserna denna enkät som fylls i och skickas per e-post till: teresia.widigs-ahlin@pts.se. Hit ställs också eventuella frågor.

Vi önskar era svar till den 15 december 2021.

Bredbandsfrämjande omfattar flera av länsstyrelsens olika uppdrag och aktiviteter, vilket avspeglar sig i frågornas utformning och hur de är grupperade under sina rubriker.

Om du i din roll på länsstyrelsen inte kan svara på någon eller några frågor ombeds du inhämta svar från berörda personer på länsstyrelsen. Tack på förhand!

Stämmer namn och kontaktuppgifter inte enligt ovan? Om inte, vänligen ändra till korrekta uppgifter:

Namn:

E-post:

PTS arbetar för att alla i Sverige ska ha tillgång till bra telefoni, bredband och post. Här hittar du information om hur PTS behandlar personuppgifter: <https://www.pts.se/gdpr>

Introduktion

Inom länsstyrelsens breda verksamhet finns ett flertal olika uppdrag och aktiviteter som är av betydelse för bredbandsutbyggnad, vilken kan ske med eller utan bredbandsstöd. Under lång tid har bredbandsfrämjandet kretsat kring de bredbandsstöd inom Landsbyggsprogrammet som länsstyrelsen har fördelat och handlagt. Länsstyrelserna har i olika utsträckning inkluderat och samverkat kring andra verksamheter av relevans för utbyggnad av robust och tillgängligt bredband. Enkäten är indelad i fem avsnitt som avspeglar bredbandsfrämjande i ett bredare perspektiv:

- 1) Bredbandsstöd och intern samverkan.
- 2) Extern samverkan.
- 3) Totalförsvaret och krisberedskap.
- 4) Samhällsplanering.
- 5) Tillstånd och samråd.

Vid besvarandet av enkäten – känn inga begränsningar av svarsalternativens layout i Word-dokumentet, det går utmärkt att vid komplexa förhållanden skriva längre svar än vad svarsalternativens layout indikerar. Vänligen kommentera också de eventuella svar där länsstyrelsen kryssat i "Vet ej". Det hjälper oss att utveckla enkäten till nästa år.

1. Bredbandsstöd och intern samverkan

1.1) Beskriv övergripande bredbandssituationen i ert län under år 2021.

Beskriv t.ex. om det är en hög eller låg takt i utbyggnaden, om det planeras några större insatser för bredbandsutbyggnad, om det har tillkommit nya aktörer på bredbandsmarknaden i länet m.m.

Svar:

1.2) Kommentera status för bredbandsstödet inom landsbyggsprogrammet.

Som t.ex. i vilken omfattning det fortfarande pågår projekt, om det är förseningar inom projekten och i så fall i vilken omfattning. Har återbetalningar förekommit?

Svar:

1.3) Finns ett uttalat ansvar för bredbandsfrämjande någonstans inom länsstyrelsen? Vänligen utveckla svaret.

() Ja. Svar:

() Nej. Svar:

() Vet inte.

Kommentar:

1.4) Finns samverkan mellan olika enheter inom länsstyrelsen, vilka har uppgifter av relevans för bredbandsfrämjande? Vänligen utveckla svaret.

() Ja. Svar:.....

() Nej. Svar:.....

() Vet inte.

Kommentar:

1.5) Beskriv om och i så fall hur bredbandsfrämjandet har förändrats inom länsstyrelsen sedan stöden inom Landsbyggsprogrammet inte medger nya projekt.

Till exempel med avseende på samverkan, kommunikation, informationsspridning, kunskapsutveckling, prioriteringar gentemot andra aktiviteter/uppdrag osv.

Svar:.....

1.6) Beskriv vilka framtida förändringar/prioriteringar inom länsstyrelsen som kan bli aktuella avseende bredbandsfrämjande.

Till exempel med avseende på samverkan, kommunikation, informationsspridning, kunskapsutveckling, prioriteringar gentemot andra aktiviteter/uppdrag osv.

Svar:.....

1.7) Beskriv vilka förutsättningar länsstyrelsen skulle önska för att utveckla sin bredbandsfrämjande roll.

Till exempel med avseende på samverkan, kommunikation, informationsspridning, kunskapsutveckling, prioriteringar gentemot andra aktiviteter/uppdrag, resurser, mer uttalat uppdrag osv.

Svar:.....

2. Extern samverkan

2.1) Under året som gått, hur har *regionen* (bredbandskoordinatören) och länsstyrelsen samverkat för att nå målen i den regionala bredbandsstrategin, handlingsplanen eller motsvarande?

Hur ser samverkan ut organisatoriskt (regionalt nätverk, sker återkommande möten, arbetsgrupper, vem tar initiativet till samverkan osv.)? Syfte och målgrupper? Aktiviteter som samverkan omfattar (planering, strategier, prioriteringar, kommunikation, informationsspridning, kunskapsutveckling, etc.).

Svar:

2.2) Har samverkan mellan regionen och länsstyrelsen förändrats det senaste året?

Svar:

2.3) Har regionen samverkat med länsstyrelsen vid framtagning av regionala prioriteringar till PTS bredbandsstöd?

Ja. Beskriv hur ni uppfattade att samarbetet fungerade:

Nej. Beskriv varför ni inte samverkat med regionen vid framtagningen av regionala prioriteringar:

Vet inte.

Kommentar: -----

2.4) Har länsstyrelsen under året som gått bistått med kartläggning/underlag till regionen i enlighet med uppdrag att "...bistå de regionala bredbandskoordinatorerna med den data och de verktyg som länsstyrelserna förfogar över"?

Ja. Beskriv vilken typ av kartläggning eller underlag behov:

Nej, länsstyrelsen har fått en fråga, men har inte kunnat tillgodose regionens behov. Beskriv varför: -----

Nej, länsstyrelsen har *inte* fått en fråga om att bistå med kartläggning/underlag.

Vet inte.

Kommentar: -----

2.5) Ser ni ett behov av förändrad samverkan mellan *regionen* (regional bredbandskoordinator) och länsstyrelsen för att nå målen i den regionala bredbandsstrategin och/eller handlingsplanen?

Ja, **ökad** samverkan. Specificera i vilket avseende och/eller inom vilka områden ni ser behov av ökad samverkan, samt samverkansformer som skulle vara gynnsamma och vilka förutsättningar som krävs:

Ja, **minskad** samverkan. Specificera i vilket avseende och/eller inom vilka områden ni ser behov av minskad samverkan, och orsakerna till detta:

Nej.

Kommentar: -----

Vet inte.

Kommentar: -----

2.6) Ser ni yttre eller inre faktorer som kan påverka samverkan mellan länsstyrelsen och regionen förändras under kommande år?

Ja. Vänligen utveckla svaret.

Nej. Kommentera gärna.

Vet inte.

Kommentar: -----

2.7) Under året som gått, har länsstyrelsen och *kommuner* i länet samverkat för att målen i den regionala bredbandsstrategin och/eller handlingsplanen ska nås?

Beskriv det ni uppfattar som relevant, exempelvis hur samverkan organiseras, syfte och på vems initiativ sker samverkan. Ange också om det finns eller förutses komma att finnas särskilda utmaningar i samverkan med kommunerna.

Svar:

2.8) Ser ni ett behov av förändrad samverkan mellan länsstyrelsen och *kommuner* för att nå målen i den regionala bredbandsstrategin och/eller handlingsplanen?

() Ja, **ökad** samverkan. Specificera i vilket avseende och/eller inom vilka områden ni ser behov av ökad samverkan, samt samverkansformer som skulle vara gynnsamma och vilka förutsättningar som krävs:

.....

() Ja, **minskad** samverkan. Specificera i vilket avseende och/eller inom vilka områden ni ser behov av minskad samverkan, och orsakerna till detta:

.....

() Nej.

Kommentar:

() Vet inte.

Kommentar:

2.9) Under året som gått, har länsstyrelsen och *andra län* samverkat för att nå målen i den regionala bredbandsstrategin och/eller handlingsplanen?

Beskriv exempelvis samarbete i form av gemensamma projekt för att förbättra förutsättningar för anläggning av bredband, gemensam planering eller genom informationsutbyte rörande strategi eller kartläggningsarbete.

Svar:

2.10) Ser ni ett behov av förändrad samverkan mellan länsstyrelsen och *andra län* för att nå målen i den regionala bredbandsstrategin och/eller handlingsplanen?

() Ja, **ökad** samverkan. Specificera i vilket avseende och/eller inom vilka områden ni ser behov av ökad samverkan, samt samverkansformer som skulle vara gynnsamma och vilka förutsättningar som krävs:

.....

() Ja, **minskad** samverkan. Specificera i vilket avseende och/eller inom vilka områden ni ser behov av minskad samverkan, och orsakerna till detta:

.....

() Nej.

Kommentar:

() Vet inte.

Kommentar:

2.11) Under året som gått, har länsstyrelsen och *andra myndigheter* (t.ex. Jordbruksverket, Tillväxtverket, PTS m.fl.) samverkat för att nå målen i den regionala bredbandsstrategin och/eller handlingsplanen?

Beskriv exempelvis samarbete i form av gemensamma projekt, processutveckling, gemensam planering eller genom informationsutbyte rörande strategi eller kartläggningsarbete.

Svar:

2.12) Ser ni ett behov av förändrad samverkan mellan länsstyrelsen och *andra myndigheter* för att nå målen i den regionala bredbandsstrategin och/eller handlingsplanen?

() Ja, **ökad** samverkan. Specificera i vilket avseende och/eller inom vilka områden ni ser behov av ökad samverkan med andra myndigheter, samverkansformer som skulle vara gynnsamma, vilka myndigheter ni önskar samverka med samt vilka förutsättningar som krävs:

() Ja, **minskad** samverkan. Specificera i vilket avseende och/eller inom vilka områden ni ser behov av minskad samverkan, och orsakerna till detta:

() Nej.

Kommentar:

() Vet inte.

Kommentar:

2.13) Under året som gått, har länsstyrelsen och *marknadsaktörer* samverkat för att nå målen i den regionala bredbandsstrategin och/eller handlingsplanen?

Beskriv exempelvis samverkan i form av gemensamma projekt för att anlägga bredband, gemensam planering eller genom informationsutbyte rörande strategi eller kartläggningsarbete.

Svar:

2.14) Ser ni ett behov av förändrad samverkan mellan länsstyrelsen och *marknadsaktörer* för att nå målen i den regionala bredbandsstrategin och/eller handlingsplanen?

() Ja, **ökad** samverkan. Specificera i vilket avseende och/eller inom vilka områden ni ser behov av ökad samverkan, samt samverkansformer som skulle vara gynnsamma och vilka förutsättningar som krävs:

() Ja, **minskad** samverkan. Specificera i vilket avseende och/eller inom vilka områden ni ser behov av minskad samverkan, och orsakerna till detta:

() Nej.

Kommentar:

() Vet inte.

Kommentar:

3. Totalförsvaret och krisberedskap

3.1) Identifierar och dokumenterar ni verksamheter som har ett stort eller kritiskt beroende av elektronisk kommunikation?

() Ja, utveckla svaret nedan.

Svar:

() Nej, utveckla svaret nedan.

Svar:

() Vet inte.

Kommentar:

3.2) Identifieras och adresseras åtgärdsbehov avseende robusthet i bredbandsnäten, t.ex. i länsstyrelsens risk- och sårbarhetsanalyser?

() Ja, utveckla svaret nedan.

Svar:

() Nej, utveckla svaret nedan.

Svar:

() Vet inte.

Kommentar:

3.2) Uppmärksammar länsstyrelsen kommunerna på att kommunernas risk- och sårbarhetsanalyser bör identifiera och adressera robustheten i bredbandsnäten för elektronisk kommunikation?

() Ja, utveckla svaret nedan.

Svar:

() Nej, utveckla svaret nedan.

Svar:

() Vet inte.

Kommentar:

4. Samhällsplanering

Länsstyrelsen har flera viktiga uppgifter där det finns möjlighet att uppmärksamma vikten av att bredband och annan elektronisk kommunikation inkluderas i regional och kommunal samhällsplanering.

4.1) Tar ni hänsyn till den regionala bredbandsstrategin/handlingsplanen eller motsvarande i ert arbete med samhällsplanering?

() Ja, utveckla svaret nedan.

Svar:

() Nej, utveckla svaret nedan.

Svar:

() Vet inte.

Kommentar:

4.2) Gör länsstyrelsen insatser för att stimulera kommuner att inkludera bredband i sin samhällsplanering?

Exempelvis: Tagit fram någon vägledning eller samlat planeringsunderlag, återkopplar till kommunerna i samband med plansamråd och remittering av översiktsplaner eller annat.

Ja, utveckla svaret nedan.

Svar:

Nej, utveckla svaret nedan.

Svar:

Vet inte.

Kommentar:

5. Tillstånd och samråd

Flera myndigheter, bl.a. länsstyrelserna och kommunerna är viktiga aktörer för att bevilja tillstånd för att anlägga bredband, i exempelvis i miljöer som är känsliga av olika skäl. Att tillståndsprocessen är snabb och smidig har stor betydelse för bredbandsprojekten.

5.1) Arbetar ni särskilt med att utveckla processerna för tillstånd och samråd vid bredbandsutbyggnad och i så fall hur?

Exempelvis om det finns någon särskild plan för hantering av just bredbandsärenden, utöver det ordinarie processarbetet för all tillståndshantering. Syftet kan vara att öka genomströmningen av ärenden, till exempel genom att minska handläggningstiden genom att tillföra resurser, prioritera bredbandsärenden, utbilda sökanden i att göra felfria och kompletta ansökningar eller annat.

Ja, utveckla svaret nedan.

Svar:

Nej. I så fall varför inte, utveckla svaret nedan.

Svar:

Vet inte.

Kommentar:

5.2) Går det att särskilja bredbandsärenden för att möjliggöra uppföljning av handläggningstider?

Ja.

Nej.

Vet inte.

Kommentar:

5.3) Ser ni ett behov av ökad samverkan mellan länsstyrelsen och andra myndigheter/aktörer i processerna för tillståndshantering för bredbandsutbyggnad?

() Ja, vänligen specificera vilka myndigheter/aktörer som ni ser ett behov av ökad samverkan med, i vilket avseende och/eller inom vilka områden ni ser behov av ökad samverkan. Ange gärna eventuella samverkansformer ni ser skulle vara gynnsamma och vilka förutsättningar som krävs.

Svar:

() Nej. Utveckla gärna svaret.

Svar:

() Vet inte.

Kommentar:

Slutligen – om länsstyrelsen har synpunkter på föreliggande enkät, så vill vi gärna ta del av dem!

Frågorna om enkäten nedan är frivilliga att besvara, men hjälper oss att utveckla uppföljningen av länsstyrelsernas bredbandsfrämjande i enlighet med PTS uppdrag. Kommentera gärna i rutorna eller under tabellen.

	Ja	Nej	Vet inte
Är frågorna i enkäten tydliga?			
Är frågorna relevanta i förhållande till länsstyrelsens bredbandsfrämjande?			
Är enkäten rimlig att besvara sett till omfattning?			
Har enkäten utvecklat länsstyrelsens syn på vad bredbandsfrämjande innefattar?			

Synpunkter:

Stort tack för ifylld enkät!

Länsstyrelsernas svar kommer att sammanställas och presenteras på aggregerad nivå med exempel i en rapport som blir tillgänglig via www.pts.se